

W Bielsku-Białej

IV/2018

m a g a z y n s a m o r z ą d o w y

W NUMERZE:

**KRONIKA
ROKU 2018**

– str. 2-6

**JESTEŚMY
DOBRZE
NOTOWANI**

– str. 7

**DROGOWE
NOWOŚCI ROKU
2018**

– str. 9-11

**SZTUKI
PLASTYCZNE
NA BOGATO**

– 16-17

Na zdjęciu obok:
Ratusz oświetlony na biało-czerwono z okazji Święta Niepodległości
fot. Paweł Sowa

Styczeń

Wystawami malarstwa Zdzisława Kudły – wieloletniego dyrektora bielskiego Studia Filmów Rysunkowych – oraz Adama Rzepeckiego z legendarnej grupy Łódź Kaliska rozpoczęła rok 2018 Galeria Bielska BWA.

Po raz 25. przyznano nagrody prezydenta miasta w dziedzinie kultury i sztuki. Ikara za wydarzenie roku otrzymali historycy Grzegorz Madej, Piotr Kenig i Jakub Krajewski, autorzy wystawy *Pod znakiem róży nad Białą*. Laureatem Ikara za całokształt działalności został aktor Teatru Polskiego Grzegorz Sikora.

V Liceum Ogólnokształcące znalazło się na wysokim miejscu w 20. Rankingu Liceów i Techników Fundacji *Perspektywy*.

Miasto opanowywało kryzys w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim, który zamierzał ograniczyć działanie izby przyjęć przy ul. Wyspiańskiego ze względu na brak lekarzy.

Podczas 26. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Bielsku-Białej udało się zebrać 401 tys. zł na wyrównanie szans w leczeniu noworodków.

Na cmentarzu przy kościele św. Małgorzaty w Kamienicy uczczono pamięć patrona Hufca Beskidzkiego ZHP Józefa Drożdża, zasłużonego dla Bielska-Białej, którego setna rocznica urodzin przypadła 22 stycznia.

Szpital Wojewódzki otrzymał nowy sprzęt dla Oddziału Patologii Noworodka sfinansowany z budżetu Ministerstwa Zdrowia. Aparatura i sprzęt kosztowały ponad 2 mln 600 tys. zł.

Galeria Bielska BWA zajęła pierwsze miejsce w rankingu czasopisma *Artiuk* w zestawieniu 15 najciekawszych instytucji polskiej sztuki współczesnej w 2017 r.

Fundacja Ekologiczna Arka uruchomiła nową akcję dawania drugiego życia używanym książkom i zbierania funduszy na uczestnictwo w kulturze dzieci z domów dziecka i świetlic środowiskowych pt. *Książka wspiera bohatera*.

Utytułowany kulomiot Michał Haratyk wrócił do macierzystego Klubu Sportowego Sprint w Bielsku-Białej.

Szybownik Sebastian Kawa powiększył swoją kolekcję medali o złoto 8. zawodów FAI Salplane Grand Prix Finał w Chile.

Wręczono nagrody samorządu gospodarczego. Platynowe Laury Umiejętności i Kompetencji otrzymali: prof.

Laureaci Ikara – autorzy wystawy *Pod znakiem róży nad Białą*

Koncert WOSP na Rynku

Sprzęt dla oddziału noworodkowego

Zima w mieście – szkółka narciarska

Najlepszy sportowiec roku – tenisistka Maja Chwalińska

Jean-Luc Ponty, jedna z gwiazd 20. Zadymyk Jazzowej

dr hab. Maciej Hajduga z Akademii Techniczno-Humanistycznej, prezes przedsiębiorstwa komunalnego Aqua Piotr Dudek, sekretarz stanu w ministerstwie PiPS Stanisław Szwed oraz prezes firmy SKOFF Krzysztof Skiba. Złotym Laurem nagrodzony został dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy Leszek Stokłosa.

Pod koniec stycznia rozpoczęły się zajęcia w ramach akcji *Zima w mieście 2018*. Na chętnych czekały m.in. dwa sztuczne lodowiska – w Parku Słowackiego oraz w ośrodku Victoria przy ul. Bratków.

Prezydent Bielska-Białej Jacek Krywult wraz z 24 samorządowcami podpisał się pod apelem do ministra energii w sprawie wprowadzenia norm jakości węgla, które uczyni skuteczniejszą walkę ze smogiem.

W 13. Zimowych Mistrzostwach Polski w Ratownictwie Medycznym, które odbywały się w naszym regionie, startowało 46 załóg, w tym 5 zagranicznych.

Dr Anna Byrczek, założycielka domowego Hospicjum św. Kamila, otrzymała medal *Pro Ecclesia et Potrifice* przyznany przez papieża Franciszka.

W Książnicy Beskidzkiej zademonstrowano publiczności odrestaurowane i zdigitalizowane w ramach programu *Kultura cyfrowa 2017* trzy osiemnastowieczne starodruki ze zbiorów KB.

Luty

1 lutego Urząd Miejski w Bielsku-Białej uruchomił nowy teleinformatyczny system umożliwiający mieszkańcom zgłaszanie uwag, problemów i usterek w przestrzeni miejskiej.

Laureatami Harnasi – miejskich nagród sportowych – zostali tenisistka Maja Chwalińska, drużyna futsalowa klubu Rekord, jej trener Andrzej Szłapa oraz dobrodziej sportu – spółka Polskie Mięso i Wędliny Łukosz.

Bielscy ludzie wielkiego serca – politycy, urzędnicy, lekarze, przedstawiciele biznesu i kultury – wystąpili w charakterystycznym pokazie mody na rzecz bielskiego Domu Dziecka oraz stacjonarnego Hospicjum im. Jana Pawła II.

W Ratuszu zainaugurowano trzecią edycję DeBBat oxfordzkich, które uczą młodzież publicznego debatowania na akademickim poziomie o ważnych sprawach. Tematem pierwszej deBBaty było przywrócenie województwa bielskiego.

Na otwarcie jubileuszowej 20. Bielskiej Zadymyk Jazzowej w Klimacie odby-

ła się *Gala bielskiego jazzu*, w której wystąpili weterani, gwiazdy i nadzieje jazzu związani z naszym miastem. Akademia Techniczno-Humanistyczna została patronem naukowym trzech kierunków kształcenia w bielskim Zespole Szkół Samochodowych i Ogólnokształcących.

Przedstawiciele samorządów studenckich polskich uczelni technicznych spotkali się w ATH na kolejnym Forum Uczelni Technicznych.

Na sesji 27 lutego Rada Miejska zatwierdziła plan naprawczy Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II.

Miasto uruchomiło loterię promocyjną *Rozlicz PIT w Bielsku-Białej*. Główną nagrodą był samochód Fiat 500.

Gmina Wyznaniowa Żydowska i Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce zaprosiili mieszkańców miasta na obchody radosnego święta Purim przypominającego wyswobodzenie Żydów z rąk Persów.

Marzec

Odwolujący się do starożytnych form, lecz bardzo współczesny w treści spektakl pt. *Orestieja?* w reż. François Lazaro miał premierę na początku marca w Banialuce.

Minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin podczas wizyty w bielskiej Akademii Techniczno-Humanistycznej przyznał uczelni środki na budowę nowej hali sportowej.

W Urzędzie Miejskim odbyło się cykliczne spotkanie Rady Seniorów, zajmujące się konsultowaniem i opiniowaniem działań miasta na rzecz osób starszych.

Beskidzki Klub Tenisowy Advantage dzięki dotacji ministerialnej i pieniądzu od miasta zmodernizował swoją siedzibę oraz korty treningowe.

Przedsiębiorcy zrzeszeni w Regionalnej Izbie Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej podczas spotkania w Ratuszu z prezydentem Jackiem Krywultem rozmawiali o problemach rynku pracy w regionie.

110. rocznicę istnienia obchodzili Bielsko-Bialskie Towarzystwo Sportowe – jeden z najstarszych klubów na ziemiach polskich.

14 tyś. kibiców piłki nożnej obejrzało na Stadionie Miejskim towarzyski mecz reprezentacji Polski i Anglii do lat 20.

Festiwal Muzyki Crossover, przekraczający granice gatunków muzycznych, zorganizowali po raz trzeci wycho-

wankowie bielskiej szkoły muzycznej – grupa The ThreeX.

W Domu Kultury Włókniarzy otwarto finałową wystawę 24. Konkursu Malarstwa Nieprofesjonalnego im. Ignacego Bieńka. W konkursie wzięło udział 156 malarzy.

Najlepsi sportowcy z Bielska-Białej podczas spotkania z prezydentem otrzymali stypendia sportowe za wyniki uzyskane na imprezach rangi krajowej i międzynarodowej w 2017 roku.

IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN zorganizowało w marcu 4. Uczniowski Kongres Kultury, tym razem pod hasłem *Szekspear w kinie, Szekspear w teatrze*.

Spektakl Banialuki *Król Maciuś Pierwszy* w reż. Konrada Dworakowskiego został spektaklem roku dla dzieci, odtwórca głównej roli w tym spektaklu Mateusz Barta także otrzymał Złotą Maskę.

W Banialuce odbyło się tradycyjne spotkanie z ludźmi teatru z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Nagrody prezydenta miasta otrzymali aktorzy, instruktorzy i pracownicy techniczni teatrów.

Dzień otwarty dla osób starszych i niepełnosprawnych z udziałem przedstawicieli instytucji i urzędów, lekarzy i dietetyków zorganizowano w Inkubatorze Społecznej Przedsiębiorczości.

Kwiecień

Ostatni z legendarnych Cichociemnych – kapitan Aleksander Tarnawski – spotkał się w Klubie Garnizonowym z żołnierzami 18 Bielskiego Batalionu Powietrznodesantowego oraz uczniami szkoły wojskowej.

W ramach przygotowań do obchodów stulecia odzyskania niepodległości zorganizowano w mieście zjazd historyczny *Bielsko-Biała bliżej nas*. Przygotowano dwie trasy zwiedzania i wykład w Ratuszu.

Rada Miejska podjęła decyzję o zaskarzeniu decyzji wojewody śląskiego w sprawie zmiany nazw ulic Dywizji Kościuszkowskiej i I Armii Wojska Polskiego.

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej na Podbeskidziu Sacrum in Musica zainaugurowało oratorium pt. *Sanctus Włodzimierza Korcza*. Tradycyjnie odbyły się też koncerty muzyki klezmerskiej, starocerkiewnej i gospel.

W Domu Kultury w Hałcnowie zorganizowano trzeci już festiwal prezentacji seniorów, w którym wystąpili wokali-

ści, zespoły taneczne, teatralne i kabaretowe.

Światowej sławy gitarzysta i wokalista Richard Bona wystąpił w Bielskim Centrum Kultury z kubańskim zespołem Mandekan Cubano.

Blisko trzy tysiące rowerzystów wystartowało spod Ratusza na trasę 44. Bielskiego Rodzinnego Rajdu Rowcowego. Półmetek był w Czechowicach-Dziedzicach, meta – na terenie ZIAD-u.

50-lecie działalności świętowało w Domu Kultury Włókniarzy Stowarzyszenie Plastyków Ondraszek, zrzeszające twórców nieprofesjonalnych.

Maturzyści z 31 szkół średnich Bielska-Białej i przedstawiciele miejskiego samorządu odtarliczyli przedmaturalnego poloneza na placu Chrobrego.

Połączone z prezentacjami ogrodniczych umiejętności Międzynarodowe Targi Ogrodnicze *Twój ogród* przygotowały tradycyjnie na swoich terenach Zespół Szkół Ogrodniczych im. Stanisława Szumca.

Piłkarze halowi BTS Rekord, liderzy ekstraklasy futsalu, podczas turnieju w Opolu wywalczyli Puchar Polski.

Dorośli i dzieci na różne sposoby świętowali w Galerii Bielskiej BWA Międzynarodowy Dzień Tańca, którego program przygotowało Studio Tańca Entree.

Maj

Na placu Ratuszowym odbyły się tradycyjne obchody Święta Konstytucji 3 maja. Podczas majówki pod Dębocem wystąpili Dawid Kwiatkowski i Sylwia Grzeszczak, a w BCK odbył się koncert patriotyczny.

Przypomnieniem postaci słynnej europejskiej śpiewaczki przełomu wieków, pochodzącej z naszego miasta Selmy Kurz, były imprezy towarzyszące wydaniu książki Jacka Kachla pt. *Słowik z Bielska i Białej*.

Przedstawiciele bielskiego samorządu gościli delegację roboczą samorządowców i przedsiębiorców z brazylijskiego regionu Sao Paulo.

Niebieską trasę Rock'n'Rolla z Szyndzielni na Kozią górę, najdłuższą w kompleksie ścieżek Enduro Trials Bielsko-Biała, oddano oficjalnie do użytku rowerzystom.

Przekonywaniu o atrakcyjności nauki służył jak zwykle Beskidzki Festiwal Nauki i Sztuki, który Akademia Techniczno-Humanistyczna zorganizowała tradycyjnie w maju. Było ciekawie i emocjonująco.

Mecz U-20 Polska – Anglia

3. Festiwal Muzyki Crossover

Koncert klezmerski festiwalu Sacrum in musica

Uroczystości trzeciomajowe – przemarsz pocztów sztandarowych

Maturalny polonez na placu Chrobrego

Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej – portugalski spektakl Kitsune

Kupowanie biletów MZK, biletów kolejowych oraz opłacanie miejsc postojowych w strefie płatnej parkowania stało się w Bielsku-Białej możliwe dzięki aplikacji SkyCash.

Teatr Polski zaprezentował spektakl *Ciało Bambina* – oparty na bardzo kobiecym tekście Zuzanny Bojdy, nawiązującym do wojennej historii naszego regionu.

Fundacja Ekologiczna Arka wygrała 12. Plebiscyt National Geographic i otrzymała nagrodę Travelery za swoją akcję *Rower pomaga*, dzięki której dzieci z domów dziecka otrzymują rowery.

Genialny gitarzysta Al Di Meola wystąpił dla bielskiej publiczności w BCK. Była to trzecia wizyta muzyka w naszym mieście.

Dzień Strażaka świętowano 17 maja w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej. Były awanse, oznaczenia i prezenty, czyli dwa nowe samochody.

Od Czytelnicy Polskiej do Rzeczypospolitej Polskiej – taki tytuł nosiła wystawa dokumentująca życie i wydarzenia w mieście i regionie od końca XIX wieku po rok 1920, przygotowana w zamku Sułkowskich przez Jacka Proszyka i Marka Matliaka.

W dwa sobotnie wieczory bielszczanie odwiedzili historyczne miejsca i placówki kulturalne miasta w ramach kolejnej Nocy Muzeów.

BTS Rekord obronił tytuł mistrza Polski w futsalu. Ostatni mecz z Gattą Zduńska Wola rekordziści rozegrali w hali pod Dębocem.

Poświęcony dzikim zwierzętom w mieście Festiwal Ekodzieła, złożony z akcji artystycznych i działań ekologicznych, zorganizował po raz czwarty Klub Gaja. Były wykłady, warsztaty i performansy. Kilka dni później Gaja przeprowadziła nad Białą happening ekologiczny *Warkocze dla rzek*.

Pod koniec maja zjechały do Bielska-Białej zespoły teatralne z całego świata, by wziąć udział w 28. Międzynarodowym Festiwalu Sztuki Lalkarskiej, organizowanym od kilkudziesięciu lat przez Baniąlkę.

Komenda Miejska Policji zyskała nową siedzibę przy ul. Wapiennej. Najnowocześniejszą w Polsce komendę oficjalnie oddano do użytku pod koniec maja.

25. Ogólnopolskie Dni Kultury Ruchu, Bezpieczeństwa i Ratownictwa Drogowego w tym roku nawiązywały, jak wszystko, do setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Czerwiec

Reprezentacja Wydziału Nauk o Zdrowiu Akademii Techniczno-Humanistycznej wygrała 9. Ogólnopolskie Zawody Uczelni Wyższych w Ratownictwie Medycznym.

Ruszyła miejska sieć skuterów elektrycznych w ramach projektów Jeden-Siad.pl.

Rozpoczęły się prace przy rozbudowie skrzyżowania ulic ks. Stanisława Stojałowskiego, Wyzwolenia, Władysława Broniewskiego oraz przebudowie placu Opatrzności Bożej.

Losowanie nagród w loterii *Rozlicz PIT w Bielsku-Białej* i koncert Golec uOrkiestry na placu Ratuszowym zainaugurowały tegoroczne Dni Bielska-Białej. W następnych dniach występowały jeszcze orkiestry dęte oraz Bednarek i Agnieszka Chylińska.

Beskidzkie Centrum Onkologii – Szpital Miejski otrzyma dofinansowanie ze środków unijnych przeznaczone na modernizację – postanowił Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

W oczyszczalni ścieków przedsiębiorstwa komunalnego Aqua w Komorowicach uruchomiono kosmicznie wyglądający, nowoczesny zbiornik biogazu.

Innowacyjność w biznesie była głównym tematem drugiego kongresu *Sąsiedzi sąsiadom*, zorganizowanego przez Regionalną Izbę Handlu i Przemysłu z myślą o lokalnych przedsiębiorstwach.

Industria jest kobietą – tak przekonywało hasło tegorocznej Industriady, czyli Święta Szlaku Zabytków Techniki. W Bielsku-Białej obchodzono je w Starej Fabryce.

Debatę oświatową na temat kierunków rozwoju edukacji w mieście zorganizowano w Ratuszu. Wzięli w niej udział przedstawiciele wszystkich zainteresowanych środowisk.

W bielskim oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy ul. Traugutta otwarto Centrum Umorzeń Drugiej Instancji.

Zespoły i soliści z miast partnerskich Bielska-Białej wystąpili na Rynku w trakcie 14. Festiwalu Miast Partnerskich *Poznajmy się*. Była też wystawa malarstwa i imprezy promocyjne.

Węgierskie miasto Nyiregyháza zostało kolejnym miastem partnerskim Bielska-Białej.

Nagrodę specjalną organizowaną przez Młodzieżową Radę Miasta konkursu fotograficznego *Migawka* nazwano imieniem wybitnego fotografi-

Główna nagroda loterii Rozlicz PIT w Bielsku-Białej

Festiwal Dobrej Energii

Oglądanie dotykiem w BWA

Rajd pojazdów zabytkowych

Bielsko-Biała i Beskidy w partnerskiej Ustce

MiniTour de Pologne

ka Andrzeja Batury. Pierwszą nagrodę otrzymała Małgorzata Tomczak.

Gra miejska, megabańki mydlane, konkursy, testowanie samochodów elektrycznych, pouczające pokazy oraz zabawy ekologiczne złożyły się na program 8. Beskidzkiego Festiwalu Dobrej Energii.

Zawodnik klubu Sprint Bielsko-Biała Michał Haratyk ustanowił nowy rekord Polski w pchnięciu kulą – przekroczył granicę 22 metrów o 8 cm.

Rozpoczął się rozłożony na dwa wakacyjne miesiące i kilka miejsc 4. Bielski Festiwal Sztuk Wizualnych – prezentacja różnorodnych prac i akcji artystycznych 200 artystów z miasta regionu.

Na kampusie Akademii Techniczno-Humanistycznej otwarto Skwer Poetów z laweczką Kazimierza Alberti. Postać poetki została wydrukowana z grafenu w technologii druku 3D.

Uczniowie bielskich klas gimnazjalnych zajęli pierwsze miejsce w województwie śląskim we wszystkich częściach egzaminu gimnazjalnego.

Lipiec

1 lipca zaczęły obowiązywać nowe zasady segregacji odpadów komunalnych. Przez kilka tygodni były kłopoty z odbiorem niektórych frakcji odpadów.

Galeria Bielska BWA zorganizowała wyjątkowe oprowadzanie po wystawie lalek afrykańskich Kono Donkili – grupa osób niewidomych i niedowidzących oglądała ją dotykiem.

Ponad 82 procent bielskich maturzystów dało sobie radę z egzaminem dojrzałości. To jeden z lepszych wyników w województwie śląskim.

Rozpoczęły się plenerowe koncerty *Lata z kulturą* – znana i lubiana przez bielszczan cykliczna impreza otwarta dla wszystkich chętnych. Tym razem zaproszone zespoły występowały na estradzie na Rynku.

Na Cmentarzu Wojska Polskiego w rocznicę wydarzeń tzw. krwawej niedzieli 11 lipca 1943 roku odsłonięto pomnik upamiętniający ofiary ludobójstwa na Wołyniu.

Po wielu miesiącach oczekiwania rozpoczął się remont muru oporowego zamku Sułkowskich. Firma remontująca zamknęła tzw. wysoki chodnik pod zamkiem. Latem remontowany był również mur cmentarza żydowskiego przy ul. Cieszyńskiej.

W hali pod Dębocem znów można było przez kilka dni oglądać fascynujący

pokaz olbrzymich makiet kolejowych i kolejek.

Strażacy ochotnicy z miejskich jednostek OSP otrzymali ufundowany przez miasto profesjonalny sprzęt do ratowania życia – defibrylatory i zestawy ratownictwa medycznego.

W połowie lipca na placu Ratuszowym odbył się tradycyjny konkurs elegancji pojazdów zabytkowych. Był częścią 41. Międzynarodowego rajdu tych pojazdów.

Impreza *Bielsko-Biała i Beskidy w Ustce* tradycyjnie promowała nasze miasto i region nad morzem. Górale zaprezentowali bogaty program kulturalny i sportowy, pokazali też, jak się bawić. Bielsko-Biała zyskało kolejny mural – na ścianie Bielskiej Fabryki Szczotek i Pędzli Befaszczot powstało malowidło Dawida Celka pt. *Zielone plucia miasta*.

Ekipy remontowe zaczęły prace na ulicy Żywieckiej i Krakowskiej. Ta duża i skomplikowana inwestycja ma trwać ok. 1,5 roku.

Plan utworzenia w mieście interaktywnego centrum bajki i animacji wszedł w fazę realizacji – latem podjęto remont siedziby Studia Filmów Rysunkowych przy ul. Cieszyńskiej.

2. Międzynarodowy Plener Malarstwa im. Juliana Fałata zorganizowano w Fałatowce w Bystrej. Uczestniczący w plenierze akwareliści wzięli udział w dorocznym urodzinowym Pikniku u Fałata.

Samorządowcy z Ukrainy przyjechali do Bielska-Białej, żeby zapoznać się z dobrymi praktykami demokracji lokalnej, m.in. z metodami tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego.

Bielszczanie chętnie brali udział w spacerach niepodległościowych, prowadzonych przez bielskich historyków w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości. Powodzeniem cieszyły się też historyczne spacerki przygotowane przez podbeskidzki oddział PTTK.

Sierpień

Przez Bielsko-Białą przejechali uczestnicy 75. Tour de Pologne. Pod Szynielnią ulokowano meczę 5. etapu wyścigu. Tego samego dnia dzieci i młodzież przejechały w mieście swój MiniTour de Pologne.

Akcelerator VitaBeam – warta 10 mln zł aparatura najnowszej generacji – został zainstalowany w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miej-

skim. Tym samym Bielsko-Biała dołączyło do grona najlepszych ośrodków onkologicznych w Polsce.

Kolejny duży sukces bielskiego kulomioty – Tomasz Haratyk z KS Sprint zdobył złoty medal lekkoatletycznych Mistrzostw Europy w Berlinie.

Kabareciarze najlepiej grają w tenisa – dowiódł tego 13. Turniej Tenisa Ziemi Artystów Beskid Cup, tradycyjnie przyciągający do Jaworza artystów teatru i kabaretu.

Najstarsza bielska świątynia – gotycki kościół św. Stanisława w Starym Bielsku – doczekała się kolejnego remontu. Po nim zabytkowa elewacja odzyska historyczne tynki. Powstanie też nowoczesna oprawa medialna zabytku.

10. Spotkanie na granicy seniorów z Polaki, Czech i Słowacji odbyło się w hali pod Dębocem. Wzięło w nim udział kilkaset osób zrzeszonych w seniorskich organizacjach. Zabawa była znakomita.

Przedsiębiorstwo Komunalne Aqua zabrało się za pogłębianie i remontowanie zbiornika powstałej przed II wojną światową zapory w Wapienicy. Zbiornik pokrywa 30 proc. zapotrzebowania Bielska-Białej na wodę.

Najlepsi młodzi matematycy z 11 krajów przyjechali do Bielska-Białej, by wziąć udział w 12. Środkowoeuropejskiej Olimpiadzie Matematycznej, zorganizowanej przez V LO. Drużynowo wygrała Ukraina.

Zgodnie z planem zakończył się pierwszy etap budowy systemu inteligentnego zarządzania ruchem – ITS. Efektem ma być płynniejszy przejazd przez miasto. Na 22 przystankach zamontowano elektroniczne tablice informujące o przyjazdach autobusów.

7. Podbeskidzki Przegląd Muzyczny wygrał zespół Mikrokosmos. Koncert finałowy przeglądu odbył się 24 sierpnia na Rynku.

Miejski Zarząd Dróg został wyróżniony w konkursie Modernizacja Roku za zeszlorzeczną rozbudowę ul. ks. Stanisława Stojałowskiego wraz z przebudową mostów na Niwce i Białej.

Kilkaset dzieci i ich opiekunów bawiło się w Parku Słowackiego na pikniku pt. *Moja siła to rodzina*.

Plac Chrobrego na kilka dni zaanektowali miłośnicy squasha – po raz piąty odbywała się tu impreza *Squash na Chrobrym*, podczas której rozegrało pierwsze Mistrzostwa Śląska w tej dyscyplinie.

Wrzesień

Górskie Ścieżki Rowerowe Enduro Trials oraz Centrum Handlowe Gemini Park Bielsko-Biała zostały laureatami konkursu Marka-Śląskie, który docenia podmioty i osoby tworzące pozytywny obraz województwa śląskiego.

Samoloty, szybowce i inne obiekty latające pojawiły się na i nad lotniskiem w Aleksandrowicach podczas 15. Pikniku Lotniczego. Niestety, pogoda nie dopisała.

Nowym dyrektorem Miejskiego Domu Kultury został Zbigniew Hendzel. Zastąpił Franciszka Kopczaka, który odszedł na emeryturę.

Do stulecia odzyskania niepodległości można też podejść od strony kulinarnej – *Potrawy polski niepodległej i przedwojenne zwyczaje kuchenne* poznawali uczestnicy spotkania w Książnicy Beskidzkiej.

Na bielskim Rynku aktorzy w ramach akcji Narodowe Czytanie czytali fragmenty *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.

W obu bielskich teatrach zainaugurowano nowy sezon. W Teatrze Polskim na pierwszy ogień poszła *Boska!* Petera Quiltera w reż. Pawła Szkotaka, w Banialuce Paweł Aigner przygotował spektakl *Tuwim i...*

Tablicę poświęconą Tadeuszowi Cozaczowi, założycielowi i prezesowi bielskiego koła Towarzystwa im. św. Brata Alberta, odsłonięto na murze siedziby Kuchni Brata Alberta przy ul. Komorowickiej.

Po przeprowadzeniu szczegółowej inspekcji komisja FIFA dopuściła bielski Stadion Miejski do rozgrywek Mistrzostw Świata FIFA U-20 Polska 2019. Mistrzostwa piłkarzy do lat 20 będą się odbywały w maju i czerwcu przyszłego roku.

W Książnicy Beskidzkiej uruchomiono mediatekę gromadzącą zbiory elektroniczne – filmy na płytach DVD, audiobooki, płyty zawierające muzykę oraz kursy językowe. Można z nich skorzystać także na miejscu.

90-lecie działalności obchodził Zespół Szkół Ogrodniczych im. Stanisława Szumca.

712 wystawców z 23 krajów Europy i Azji przyjechało do Bielska-Białej na obowiązkową imprezę branży energetycznej – Międzynarodowe Targi *Enegetab 2018*.

Dr Anna Byrczek, założycielka domowego Hospicjum św. Kamila, została wpisana do *Księgi zasłużonych dla Bielska-Białej*.

Artyści grali w tenisa w Jaworzu

Spotkanie seniorów Na granicy

Piknik lotniczy w Aleksandrowicach

Tablica Tadeusza Cozaca

Wernisaż wystawy sztuki czeskiej w BWA

Polish Open – turniej karate pod Dębocem

Huczne obchody 25-lecia koronacji słynnej Piety z Hałcnowa zorganizowano w połowie września w hałcnowskiej bazylisce.

W Galerii Bielskiej BWA w wrześniu prezentowana była sztuka czeska – wystawy *W zasięgu* oraz *Intuicja malarza*. *Daniel Balaban*, *Jarosław Modzelewski* zajmowały obie sale galerii.

Październik

Międzynarodowy turniej karate olimpijskiego w Polsce – Polish Open zorganizowano w hali pod Dębocem. Wzięło w nich udział 1.600 zawodników z 220 krajów.

Muzyka polska na 100-lecie niepodległości złożyła się na program 23. Festiwalu Kompozytorów Polskich. Festiwalowe koncerty odbywały się w zmodernizowanej sali koncertowej Bielskiego Centrum Kultury.

Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka świętowało jubileusz 110-lecia. Szkoła powstała m.in. dzięki składkom polskich mieszkańców Bielska-Białej.

Przywrócono obustronny ruch na modernizowanej ulicy ks. Stojałowskiego.

Akademia Techniczno-Humanistyczna uroczyście zainaugurowała 50. rok akademicki.

Projekty ogólnomiejskie Zielona Plaża Miejska i dofinansowanie wymiany pieców centralnego ogrzewania będą realizowane w ramach budżetu obywatelskiego 2019. Wybrano także zwycięskie projekty osiedlowe.

Festiwal Kabaretowy Fermenty organizowany przez bielską Grupę Twórczą Ferment osiągnął pełnoletność. Jego 18. odsłonę wygrała standuperka Magda Kubicka.

Przy pięknej jesiennej pogodzie odbyły się drugie Dni Seniora – kilkudniowa impreza dla wcześniej urodzonych, zorganizowana z rozmachem przez Urząd Miejski.

W Bielskich szkołach i placówkach kulturalnych ruszył korowód imprez kulturalnych i patriotycznych związanych z setną rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę.

100 krzewów na 100-lecie niepodległości posadzili przed siedzibą Zespołu Szkół Elektronicznych, Elektrycznych i Mechanicznych przedstawiciele Klubu Gaja oraz uczniowie bielskich szkół.

Beskidzkie Stowarzyszenie Maczkowców zorganizowało dwudniowe uroczystości, w trakcie których przypo-

mniało – m.in. inscenizacjami historycznymi – objęcie przez gen. Stanisława Maczka dowództwa 10 Brygady Kawalerii.

160 bielskich nauczycieli otrzymało nagrody podczas miejskiej uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Tytuł Firmy Roku 2018 Miasta Bielska-Białej i statuetkę Dedala otrzymała podczas konkursowej gali w Teatrze Polskim firma Szczęśliwi Pojazdy Specjalne.

Podczas obchodów Dnia Papieskiego w Zamku Królewskim w Warszawie Domowe Hospicjum św. Kamila zostało uhonorowane nagrodą Totus Tuus w kategorii *Promocja godności człowieka*.

Chór Omnia ze słowackiej Żyliny otrzymał Grand Prix 14. Międzynarodowego Festiwalu Chórów Gaude Cantem. Furorę zrobił dziecięcy chór z Pragi – Prażska Kantilena.

Bogaty program miał 33. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej, w tym roku odbywający się pod hasłem *A to Polska właśnie*.

21 października w wyborach samorządowych bielszczanie wybrali radnych Rady Miejskiej nowej kadencji. Do drugiej tury wyborów prezydenckich przeszli Jarosław Klimaszewski i Przemysław Drabek.

Salwatorińskie Stowarzyszenie Hospicyjne zainaugurowało 15. akcję Pola Nadziei. Goście posadzili cebulki zoniłki w ogrodzie Hospicjum im. Jana Pawła II.

Kilka miesięcy przed planowanym terminem oddano do użytku zmodernizowaną ulicę Dębowiec – z bezpiecznymi ciągami dla pieszych, rowerzystów i samochodów.

Listopad

Odbyła się druga tura wyborów prezydenta Bielska-Białej, wygrał ją Jarosław Klimaszewski. Frekwencja wyborcza wyniosła 50,54 proc.

Zdolni i pracowicie uczniowie, którzy w poprzednim roku osiągnęli wybitne wyniki, podczas spotkania z prezydentem miasta otrzymali jednorazowe stypendia.

Dużą wystawę kuratorską pt. *Dzieci świata* otwarto 9 listopada w Galerii Bielskiej BWA. Kurator Stanisław Ruksza zestawiał w niej twórczość Andrzeja Urbanowicza z pracami współczesnych artystów.

21. Międzynarodowy Konkurs Plastyczny Bohúňova Paleta podsumowano w Domu Kultury Włókniarzy. W pla-

stycznej rywalizacji uczestniczyło 220 szkół – 177 ze Słowacji, 16 z Czech oraz 22 z Polski; ich uczniowie nadesłali 2.671 prac.

W Halcnowie otwarto niewielkie muzeum dzielnicy – Halcnowską Izbę Historyczną. Zgromadzono w niej dawne sprzęty, a także powiększone fotografie mieszkańców sprzed lat.

Beskidzka Izba Lekarska włączyła się w akcję zbierania podpisów pod obywatelską inicjatywą ustawodawczą *Szczepimy, bo myślimy*.

W hali pod Dębowcem zorganizowano Międzynarodowe Targi EKOSTYL, będące odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie Polaków na produkty ekologiczne i zdrowy styl życia.

W wielu miejscach i na wiele sposobów bielszczanie obchodzili setną rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. 11 listopada w samo południe na placu Ratuszowym kilka tysięcy osób odśpiewało hymn narodowy.

16. Jazkowa Jesień w Bielsku-Białej odbyła się po raz pierwszy bez udziału Tomasza Stańki. Wystąpiło wiele światowych gwiazd jazzu.

Fundacja na Rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego wspólnie z Komendą Miejską Policji zorganizowała w dniach 14 i 15 listopada w Zespole Szkół Samochodowych i Ogólnokształcących cykl imprez pod hasłem *Bądź i Ty bezpieczny 2018*.

Na stadionie miejskim rozegrany został mecz towarzyski U20 Polska – Ukraina. Młoda reprezentacja Polski wygrała 2:1 – m.in. po samobójczym голу Ukraińców.

W bielskim oddziale Archiwum Państwowego otwarto wystawę *Pierwsze dni niepodległości*, złożoną z cennych materiałów archiwalnych uzyskanych m.in. z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku.

Nowy prezydent miasta i nowa Rada Miejska zostali zaprzysiężeni 21 listopada podczas pierwszej sesji VIII kadencji.

Na swym pierwszym posiedzeniu 26 listopada w sali sesyjnej spotkała się nowa Młodzieżowa Rada Miasta Bielska-Białej XIV kadencji.

10. Turniej Służb Mundurowych w Piłkę Siatkową o Puchar Prezydenta Bielska-Białej wygrała reprezentacja Komendy Miejskiej PSP, drugie miejsce zajęła reprezentacja aresztu śledczego, a trzecie – Beskidzkiej Grupy GOPR.

W Akademii Techniczno-Humanistycznej odbyła się trzecia edycja konferencji pt. *Nauka-Innowacje-Biznes*

Laureaci Dedali 2018

Festiwal chórów Gaude Cantem

Obchody Święta Niepodległości

Mecz U-20 Polska – Ukraina

Choinka na placu Chrobrego

Zwycięzca konkursu *Sukces nie zna barier 2018* Mariusz Kupczak i zastępca prezydenta Przemysław Kamiński

pod patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Głównym prelegentem był wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin.

Grudzień

W Szpitalu Pediatricznym ruszył całodobowy Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży. Do tej pory na terenie Podbeskidzia nie było takiej formy opieki medycznej.

Na świętowanie Chanuki zaprosiła do swojej siedziby Gmina Wyznaniowa Żydowska w Bielsku-Białej. Z koncertem muzyki sefardyjskiej wystąpił Reuven Bransburg, w menu znalazły się tradycyjne pączki.

Zaczął się sezon przedświątecznych zbiórek żywności – Fundacja Aktywności Społecznej Złote Łany zebrała 3.845 kg produktów, akcją *Tak! Pomagam* przeprowadziła diecezjalna Caritas.

Bielskie Koło Towarzystwa im św. Brata Alberta zorganizowało w Bielskim Centrum Kultury spotkanie z Mikołajem dla kilkuset dzieci z niezamożnych rodzin. Tradycyjnie też Towarzystwo zajęło się przygotowaniem wigili dla ubogich. Jedną zaplanowano 21 grudnia w budynku dworca PKS, wspólnie z władzami powiatu bielskiego, a drugą 24 grudnia w stołówce Szkoły Podstawowej nr 37 na osiedlu Karpackim.

6 grudnia tradycyjnie zapłonęły światełka na wielkiej choince ustawionej na placu Chrobrego oraz na mniejszych choinkach w różnych punktach miasta. Tego dnia włączono też świąteczne oświetlenie ulic.

W sali koncertowej szkoły muzycznej, podczas gali z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych rozstrzygnięto konkurs *Sukces nie zna barier 2018*. Pierwsze miejsce zajął Mariusz Kupczak – sportowiec, prekursor i twórca kategorii kulturystryki niepełnosprawnych w Polsce. Nagrodzeni zostali też Adam Fabia i Krzysztof Wrona.

Na skrzyżowaniu ulic ks. Stojałowskiego i Broniewskiego powstało charakterystyczne, owalne rondo. Jego architektura nawiązuje do przepływającego pod drogą potoku Niwka.

W weekend 14, 15 i 16 grudnia bielszczanie tłumnie odwiedzali Rynek, ulicę Wzgórze i plac Chrobrego, gdzie rozlokowały się liczne atrakcje świątecznego jarmarku zwanego *Świętami na Starówce*. opr. mt

JESTEŚMY DOBRZE NOTOWANI

W mijającym roku, podobnie jak w latach poprzednich, Bielsko-Biała pojawiło się na czołowych pozycjach w różnego rodzaju ogólnokrajowych rankingach, otrzymywało też nagrody w konkursach.

Jeszcze pod koniec 2017 roku w 13. Rankingu Najlepszych Samorządów Rzeczypospolitej 2017 ogłoszono, że Bielsko-Biała jest na drugim miejscu w Polsce wśród najlepiej zarządzanych miast na prawach powiatu w Polsce. Wyrzucił nas tylko zwycięzca plebiscytu – Poznań, zaś na trzecim miejscu znalazł się Nowy Sącz. Nigdy dotąd w rankingu Rzeczypospolitej Bielsko-Biała nie zostało ocenione tak wysoko.

W marcu 2018 roku Bielsko-Biała odebrało nagrodę za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii środowisko w Rankingu Polskich Miast Zrównoważonych Arcadis. W klasyfikacji generalnej tego prestiżowego rankingu – oceniającego 50 polskich miast pod względem zrównoważonego rozwoju – zajęliśmy 6. miejsce w Polsce, najwyższe wśród 15 miast województwa śląskiego ocenianych w tym rankingu.

Krajowe Nagrody Ekologiczne Ekojanosik – Zielona Wstęga Polski, które przyznaje Narodowa Rada Ekologiczna, wręczono w lipcu w gmachu Sejmu RP. Bielsko-Biała otrzymała tam wyróżnienie w kategorii Samorząd.

Podczas finału 22. Ogólnopolskiego Konkursu Modernizacja Roku 2017 w sierpniu br. nasze miasto odebrało nagrodę za rozbudowę ul. ks. Stanisława Stojałowskiego. Inwestycja ta zrealizowana przez Miejski Zarząd Dróg otrzymała też wyróżnienie czasopisma Mosty.

W połowie roku ukazał się ranking jakości życia w polskich miastach, w którym bardzo dobrze wypadło Bielsko-Biała, zajmujące 14. miejsce wśród miast na

prawach powiatu. Był to jednocześnie najlepszy wynik wśród miast województwa śląskiego. Pozostałe miasta z naszego województwa sklasyfikowano dopiero w czwartej, a nawet piątej dziesiątce, najbliższe za nami były 17. Katowice, 21. Gliwice i 30. Tychy. Bielsko-Biała najwięcej punktów uzyskało w kategorii mieszkania (80,35), tylko nieznacznie gorzej – na 79,62 pkt. – miasto wypadło w kategorii samorząd, 79,07 pkt. otrzymało w kategorii społeczność. W kategorii zdrowie Bielsko-Biała otrzymało 73,77 pkt., w kategorii praca 68,96 pkt., a komunikacja została oceniona na 57,38 pkt. Kategoria bezpieczeństwo osiągnęła 57,99 pkt., w kategorii czas wolny uzbieraliśmy 46,46 pkt. Najmniej – 43,59 pkt. – uzyskaliśmy w kategorii środowisko.

We wrześniu Pismo Samorządu Terytorialnego *Wspólnota* opublikowało ważny dla gmin, dorocznym ranking zwanym inwestycyjnym. Pokazuje on wydatki poszczególnych miast kierowane na inwestycje w latach 2015-17. W tym zestawieniu na pierwszym miejscu są Gliwice ze średnim wynikiem per capita 2713,08 zł, a Bielsko-Biała znalazło się na 16. miejscu w Polsce, mając te wydatki na poziomie 991,67 zł. W województwie śląskim wyprzedzają nas jeszcze Tychy, Zabrze, Żory, Dąbrowa Górnicza i Sosnowiec. Dla porównania mamy też dane z dwóch poprzednich edycji rankingów, w których Bielsko-Biała plasowało się kolejno na 27. i 29. miejscu. Wydatki wszystkich gmin łącznie są wyższe w stosunku do tych z lat 2014-16, co wiąże się z dynamiką splotywaną środków unijnych w danym okresie finansowania. Wahania są dość duże, bo środki te mają

znaczący wpływ na poziom inwestowania w gminach.

Na zakończenie minionej kadencji *Wspólnota* przygotowała ranking *Sukces Kadencji 2014-2018*, w którym Bielsko-Biała zajęło trzecie miejsce w Polsce w grupie miast na prawach powiatu. Ranking definiował pozycję, jaką samorząd osiągnął w trakcie badanej kadencji w wymiarze finansowym, ekonomicznym, infrastrukturalnym i społecznym. Główna pozycja w rankingu była sumą wyników zestawień częściowych. I tak w zestawieniu *Sukces finansowy* Bielsko-Biała zajęło miejsce 5. (w poprzednim zestawieniu – za lata 2009-2013 – było 29. W zestawieniu *Ranking społeczny* jesteśmy tym razem na 22. miejscu, poprzednio byliśmy na 14. W *Rankingu ekonomicznym* Bielsko-Biała znalazło się na 4. pozycji, a poprzednio było na 1. *Główny Ranking sukcesu kadencji* przyniósł nam miejsce 3. – na koniec poprzedniej kadencji 5. W tym rankingu sukcesu w grupie miast grodzkich 1. miejsce zajął Płock, a 2. Swinoujście.

Od lat nasze szkoły uczestniczą w ogólnopolskim Rankingu Liceów i Techników prowadzonym przez pismo *Perspektywy*. W edycji 2018 r. V LO z Bielska-Białej było – nie pierwszy raz – najlepsze w województwie śląskim i 19. w kraju. Jako jedyne z naszego województwa znalazło się też w jubileuszowym rankingu, jaki jego autorzy przygotowali z okazji 20. edycji zestawienia. W tym prestiżowym rankingu V Liceum Ogólnokształcące z Bielska-Białej znalazło się na 14. miejscu. Piątką w tym rankingu jest obecna od początku jego istnienia i jedyna z naszego miasta zmieściła się w elitarnej dwudziestce najlepszych liceów w kraju. W rankingu techników 2018 w województwie śląskim najwyższe spośród bielskich sklasyfikowane zostało Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. Juliana Tuwima, zajmujące 9. miejsce w województwie i 60. w kraju. kk

Radni poprzedniej kadencji z prezydentem Jackiem Krywultem i zastępcą prezydenta Przemysławem Kamińskim

PO WYBORACH SAMORZĄDOWYCH

Prezydent Jarosław Klimaszewski i zastępca prezydenta Waldemar Jędrusiński (pierwszy z lewej)

Przewodniczący RM Janusz Okrzesik, obok wiceprzewodniczącą RM Agnieszka Gorgoń-Komor

Radni obecnej kadencji

W wyniku wyborów samorządowych 21 października i ich drugiej tury 4 listopada stanowisko prezydenta miasta objął Jarosław Klimaszewski. Po 16 latach sprawowania urzędu prezydenta Bielska-Białej z tą funkcją pożegnał się Jacek Krywult.

Radnymi VIII kadencji zostali: Jerzy Bauer (Niezależni BB), Janusz Buzek (Prawo i Sprawiedliwość), Przemysław Drabek (PiS), Andrzej Gacek (PiS), Agnieszka Gorgoń-Komor (Koalicja Obywatelska), Dorota Piegzik-Izydorzyczyk (KO), Krzysztof Jazowy (KO), Jacek Krywult (Komitet Wyborczy Wyborców Jacka Krywulcia), Marcin Litwin (PiS), Konrad Łoś (PiS), Karol Markowski (KWW Jacka Krywulcia), Roman Matyja (PiS), Dariusz Michasiów (KO), Janusz Okrzesik (Niezależni BB), Renata Gruszka (KO), Maksymilian Pryga (PiS), Adam Ruśniak (KWW Jacka Krywulcia), Paweł Ryplewicz (KO), Piotr Ryszka (PiS), Urszula Szabla (KO), Bronisław Szafarczyk (PiS), Barbara Waluś (PiS), Tomasz Wawak (Niezależni BB) i Małgorzata Zarebska (Niezależni BB).

Odbyły się już dwie sesje Rady Miejskiej VIII kadencji – 21 listopada radni złożyli ślubowanie, 29 listopada wybrano komisje RM. □

Rondo na ul. Stojałowskiego

DROGOWE NOWOŚCI ROKU 2018

Rok 2018 przyniósł kolejne nowe rozwiązania komunikacyjne dla naszego miasta – rozbudowane i zmodernizowane fragmenty dróg, nowe mosty, chodniki, parkingi, uruchomiono też inteligentny system transportowy.

W chwili pisania tego materiału na dużej drogowej budowie w mieście przy modernizacji ul. Międzyrzeczkiej trwają intensywne prace na poboczach jezdni pokrytych już asfaltem – budowane są chodniki, balustrady, barierki, w otoczeniu nowego wiaduktu kolejowego prowadzone są prace ziemne, budowany jest też chodnik dla pieszych. Modernizacja ul. Międzyrzeczkiej kosztująca około 30 mln zł ma być zakończona w tym roku i najprawdopodobniej tak się stanie, choć później jakiś czas potrwają jeszcze oficjalne odbiory techniczne, po których droga oddana zostanie użytkownikom. Jej wykonawcą, konsorcjum Eurovia, przygotowuje się jednocześnie do wejścia na ulicę Cieszyńską, bo też wygrał ten przetarg na drugą część wielkiego zadania pod nazwą *Rozbudowa odcinka drogi wojewódzkiej nr 942 w Bielsku-Białej* (obejmującej ul. Cieszyńską). Potrzebny jest tylko protokół prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kończący kontrolę przetargu i budowa może ruszać. Przypomnijmy, że ta inwestycja otrzymała unijne wsparcie, a jej koszt całkowity to prawie 200 mln zł.

6 grudnia oficjalnie zakończono inwestycję pod nazwą *Rozbudowa skrzyżowania ulic ks. Stanisława Stojałowskiego, Wyzwolenia, Władysława Broniewskiego wraz z przebudową placu Opatrzności Bożej z budową dużego, owalnego ronda*. Wyspę środkową ronda opracowała Pracownia Projektowa Architektury Krajobrazu Januszówka z Bielska-Białej, specjalizująca się w małej architekturze i kształtowaniu przestrzeni publicznej. Ukształtowanie wyspy ronda (góry i kamienisty potok) nawiązuje do bielskiego krajobrazu, przypomina też logo naszego miasta – dwie litery B rozdzielone rzeką Białą. Mozaika kamienna części placu symbolizująca lustro wody – na granicy placu z infrastrukturą drogową – płynnie przechodzi

w przecięcie wyspy środkowej ronda, gdzie specjalnie dobrana zielen oraz rozrzucone nieregularnie gładzi piaskowca stanowią w zamyśle projektantów kontynuację koryta potoku Niwka, który płynie ukryty pod ul. Stojałowskiego. Dzięki błękitnej iluminacji symbolikę rzeki odczytać można również po zmroku.

Wcześniej, w październiku, oddano do użytku przebudowany odcinek ulicy Dębowiec w Wapienicy o długości 730 m. Inwestycja obejmowała też budowę chodnika i ścieżki rowerowej. Rozbudowano skrzyżowanie z ul. Łowiecką. W ramach tego zadania inwestycyjnego powstało nowe oświetlenie uliczne, kanalizacja deszczowa, przebudowano przepusty drogowe i wodociąg. Nowe nawierzchnie otrzymały – poszerzona jezdnia, ścieżka rowerowa i chodnik. Koszt całości to około 5.200.000 zł.

W tym roku dokończono też remont ulic w centrum – Mickiewicza, Słowackiego i Wita Stwosza. Pięknie prezentuje się nowa, licząca około 700 m ścieżka rowerowa i biegnąca obok ścieżka spacerowa poprowadzone wzdłuż potoku Wapienica, popołarnym traktem wiodącym do doliny Wapienicy i do Jaworza (odcinek od Cieszyńskiej do ulicy Leśników). Nawierzchnię ścieżki rowerowej szerokości 3 m i ciągu pieszo-jezdnego szerokości 5 m wykonano z betonu asfaltowego, a nawierzchnię chodników z kostki betonowej. Ciąg pieszo-jezdny ma 200 m długości. Zastosowano tam oświetlenie LED, a słupy oświetleniowe imitujące pnie brzoź atrakcyjnie komponują się z zielonym otoczeniem.

Miejski Zarząd Dróg zrealizował w tym sezonie dwa obiekty mostowe. Pierwszy most to wiadukt w ciągu ul. Czechowickiej nad torami kolejowymi i drogą dojazdową przebudowany za około 4 mln zł. *ciąg dalszy na str. 10-11*

Prace na ul. Międzyrzeckiej

Ścieżka rowerowa i pieszka nad potokiem Wapienickim

Nowy most na ul. Żywieckiej

DROGOWE NOWOŚCI ROKU 2018

– dokończenie ze str. 9

– To bardzo ciekawy obiekt pochodzący z czasów II wojny światowej. Przy przebudowie zachowaliśmy jego oryginalną konstrukcję – mówi dyrektor Wojciech Waluś.

Drugi obiekt to most w ciągu ul. Żywieckiej na wysokości ul. Stalowej. Całość tego zadania kosztowała 7 mln zł, przy czym 4 mln zł udało się miastu pozyskać na to zadanie z rezerwy budżetowej państwa.

Zupełnie inaczej wygląda teraz centrum Straconki w rejonie kościoła i szkoły. Wybudowano nową konstrukcję nawierzchni odcinka ulicy Górskiej o długości 360 m – od rejonu skrzyżowania z ulicą Prępierek do rejonu skrzyżowania z ulicą Łupkową – oraz około 400 m odcinka ulicy Złoty Potok – od rejonu skrzyżowania z ulicą Górską do rejonu skrzyżowania z ulicą Saneczkową. W ciągu ulicy Górskiej została wykonana zatoka autobusowa, przebudowano również istniejące parkingi dla samochodów osobowych i zjazdy na drogi gminne wewnętrzne oraz do prywatnych posesji. W ciągu ul. Złoty Potok została wybudowana kanalizacja deszczowa, a wszystkie kolidujące sieci infrastruktury podziemnej przebudowano. Wartość robót budowlanych to około 5.700.000 zł.

Nowy wygląd zyskały dwie ulice w rejonie osiedla Karpackiego – ulice Galicy i Złota, na których był wcześniej problem z odwodnieniem. W tym roku ulice otrzymały kanalizację deszczową i sanitarną, co pozwoliło na obu wykonać nowe nawierzchnie.

Do końca roku powinny być gotowe ulice w Mikuszowicach Śląskich – Czołgistów i Szeroka. Ich rozbudowa objęła przebudowę jezdni; rozbudowę skrzyżowań, w tym budowę ronda przy skrzyżowaniu ulic Pszczelaj, Czołgistów oraz Willowej; budowę chodników oraz dwukierunkowej ścieżki rowerowej. Konieczna była również budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Szerokiej i przebudowa elementów odwodnienia w ulicy Czołgistów; a także przebudowa urządzeń kolidujących, sygnalizacji i oświetlenia. Cały zmodernizowany odcinek ma długość 1100 m.

Dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg podkreśla, że była to budowa, która nastęrczyła wszelkich możliwych utrudnień i niespodzianek. Najpierw MZD miał problem z uzyskaniem zgody mieszkańców na wydanie przejętych przez miasto gruntów pod rozbudowę drogi. W końcu przejęcie działek drogowych nastąpiło w drodze egzekucji administracyjnej, co jednak opóźniło start inwestycji. Potem w jej trakcie wykonawcy natrafili na niespodzianki – m.in. okazało się, że gazociąg jest w złym stanie i wymaga wymiany, kable teletechniczne usytuowano nie w tym miejscu, które było zaznaczone na mapie, a na koniec trzeba też było wykonać dodatkowe elementy kanalizacji. Prace jednak dobiegają już końca i jeśli aura dopisze, jeszcze w tym roku powinny się zakończyć. To zadanie kosztować będzie około 7,5 mln zł.

W Leszczynach rozbudowa ulicy Kukulek na odcinku od ulicy Wczasowej do ulicy Łęgowej i ulicy Łęgowej na odcinku od ulicy Wczasowej do ulicy Kukulek (w sumie około 600 m) dotyczyła wykonania nowych konstrukcji nawierzchni jezdni i chodników wraz z przebudową sieci oświetlenia ulicznego, przebudowy sieci teletechnicznej i remontu kanalizacji deszczowej. Przedsięwzięcie kosztowało około 2.300.000 zł.

Miasto konsekwentnie buduje też nowe parkingi. W najbliższym czasie powstaną dwa nowe place do parkowania. Jeszcze w tym roku rozpocznie się budowa parkingu na 140 miejsc przy ul. Paderewskiego, gdzie wyburzono już niepotrzebne zabudowania. Parking będzie ogólnodostępny, choć powstaje głównie dla Beskidzkiego Centrum Onkologii, gdzie wkrótce zacznie się budowa nowego obiektu szpitalnego. W trakcie rozbioru są też zabudowania dawnej siedziby Komendy Miejskiej Policji przy ul. Rychnińskiego – w tym miejscu zostanie urządzony parking jednopiętrowy na 160 miejsc, który ma być gotowy najpóźniej do maja 2019 r., kiedy to na naszym Stadionie Miejskim odbędą się Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej U20. W kolej-

ce na realizację czekają trzy parkingi wielopoziomowe: przy ul. Lwowskiej i Krakowskiej oraz na terenie szpitala miejskiego przy ul. Wyzwolenia (łącznie ponad 560 miejsc), a także przy ul. Kopernika – na 340 samochodów i 5 autobusów, przy czym zanim rozpocznie się jego budowa, kierowcy mogą korzystać z wyrównanego placu w tym miejscu. Kolejne 100 miejsc parkingowych miasto zyska przy ul. Dworkowej/Sempolowskiej.

Jak zwykle nie wszystkie zadania drogowe mogą być końcowe w tym samym roku kalendarzowym, w którym się rozpoczęły, realizacja niektórych rozpisana jest na kilka lat. Na pewno do końca przyszłego roku, a może i dłużej, potrwają utrudnienia związane z przebudową ulic Żywieckiej i Krakowskiej. To wspólne dla obu ulic zadanie, które uzyskało dofinansowanie ze środków unijnych, przysparza wielu problemów i jest wyzwaniem dla drogowców. Obie niezwykle ruchliwe ulice (ciąg drogowy DK 52) są przebudowywane jednocześnie, przy czym na ul. Żywieckiej udaje się utrzymać ruch w obu kierunkach. Przed nami jednak najtrudniejszy moment – konieczność wzmocnienia ulicy Żywieckiej nad potokiem Niwka płynącym pod tą drogą w rejonie połączenia z ul. Lipnicą. MZD planuje na ten czas skierować ruch z ul. Żywieckiej w ul. Lipnicą starym, nieczynnym dotąd wlotem. Prace te muszą zostać przeprowadzone również do maja, kiedy to odbędą się wspomniane mistrzostwa na stadionie. Jeśli pogoda nie będzie łaskawa, wykonawcy będą zmuszeni ustawić w tym miejscu namiot, aby kontynuować prace.

Na ul. Krakowskiej prace wciąż trwają, konieczne są objazdy, bo nie dało się utrzymać przejeźdźności drogi w obu kierunkach. Część kierowców wybiera trasę przez Hałcnów, gdzie na skrzyżowaniu z ul. Witosa ustawiono sygnalizację świetlną, która ułatwia wyjazd z ul. Witosa.

W dobrym tempie realizowane są natomiast prace przy budowie całkiem nowej drogi – Nowohałcnowskiej (ulicy zbiorczej KDZ-1), która to ulica rozpoczyna się na istniejącym rondzie na węźle Rosta, biegnie wzdłuż potoku Kromparek i połączy się z ul. Hałcnowską, gdzie zbudowane zostanie rondo o średnicy 38 m. Rozbudowane zostały również ulice Braterska i Boczna. Nowy, planowy termin oddania tej drogi o długości 517 m i szerokości 7 m do użytku to czerwiec przyszłego roku. Dla wszystkich mieszkańców tamtych dzielnic będzie to okno na świat, po utracie bezpośredniego połączenia ul. Daszyńskiego z nową drogą ekspresową. W tej chwili prace przeniosły się już w pobliże ronda na ul. Hałcnowskiej.

Na pewno mijający rok zapisze się w historii jako ten, w którym ruszył w naszym mieście system ITS, czyli Inteligentny System Transportowy, dedykowany na początek głównie transportowi zbiorowemu, ale przynoszący już też korzyści dla ruchu wszystkich pojazdów.

– Uzyskaliśmy dzięki temu wiele – mamy wgląd na skrzyżowania, możliwość weryfikowania zmiany świateł pozwalającą korygować ruch na bieżąco i rozładować korki. Cieszymy się na zapowiedzi rozbudowywania tego systemu – mówi dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg Wojciech Waluś.

W ramach zadania *Rozwój zrównoważonego transportu miejskiego w Bielsku-Białej* – które kosztowało ponad 80 mln zł i było dofinansowywane z unijnego Regionalnego Programu Operacyjnego dla naszego województwa – na realizację I etapu ITS przeznaczono około 11 mln zł. System ten wpływa na bezpieczeństwo na ulicach, podobnie jak doświetlenie przejść dla pieszych. Program doświetlenia przejść MZD realizuje już trzeci rok, w tym roku dodatkowe oświetlenie otrzymało kolejnych 11 przejść. Nowe urządzenia oświetleniowe mają dodatkową zaletę: są wyposażone w czujniki zmroku i włączają się niezależnie od latarni ulicznych. Na bezpieczeństwo pieszych ma też wpływ budowa chodników przy drogach. W tym roku powstały nowe odcinki przy ul. Komorowickiej i ul. Wyzwolenia.

Katarzyna Kucybała

Ul. Czołgistów

Ul. Górskie

Ul. Złoty Potok

Konferencja prasowa w czerwcu br., dyr. Lech Wędrychowicz, przewodniczący RM J. Klimaszewski i z-ca prezydenta P. Kamiński

Jedną z największych i najważniejszych miejskich inwestycji najbliższych lat będzie rozbudowa Beskidzkiego Centrum Onkologii Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II. Zrealizowana zostanie z udziałem środków unijnych, umowa w tej sprawie została podpisana, trwa wybór wykonawcy, który rozbuduje szpital. Ma tego dokonać do 2020 r.

Od chwili przejęcia przez samorząd Bielska-Białej od Starostwa Powiatowego szpitala onkologicznego przy ul. Wyzwolenia władze miasta czyniły starania o pozyskanie na jego unowocześnienie środków zewnętrznych, bo koszt tego przedsięwzięcia jest bardzo wysoki. Rozbudowa i zmodernizowanie Beskidzkiego Centrum Onkologii stało się potrzebą chwili – rośnie liczba onkologicznych pacjentów, którzy czekają na jak najszybszą terapię. Na pewno po oddaniu inwestycji do użytku zwiększy się szansa na wyleczenie lub przedłużenie życia wielu chorych. W czerwcu tego roku do bielskiego Ratusza przyszła pomyślna wiadomość – miasto otrzymało na projekt modernizacji BCO dofinansowanie w wysokości 76 mln zł, zaś cała inwestycja ma kosztować 101 mln zł. Złożony przez Bielsko-Białą projekt w konkursie na unijne dofinansowanie zyskał wysoką ocenę dzięki ambitnym założeniom.

– Zdecydowaliśmy się na najnowsze technologie. Za dwa lata będą to drugie instalacje w Polsce. Poprawią zdecydowanie skuteczność leczenia poprzez szybszą diagnostykę już na pierwszym etapie leczenia – mówił dyrektor Beskidzkiego Centrum Onkologii Lech Wędrychowicz po otrzymaniu wiadomości o dofinansowaniu.

Nasz miejski szpital w części onkologicznej będzie bardzo nowoczesny, świetnie wyposażony, nastawiony na szybką diagnostykę. Zanim to jednak nastąpi, czekają go trudne chwile, bo na czas budowy nie zostanie wyłączony z normalnej działalności. Kosztowne i logistycznie trudne będzie też przeniesienie istniejącej, działającej całej czas aparatury i zainstalowanie jej w nowym miejscu.

Nowy akcelerator do naświetlań

– Zainteresowanie ogłoszonym przez nas przetargiem jest bardzo duże, zgłosiła się większość liczących się krajowych konsorcjów budowlanych, z czego bardzo się cieszymy – mówi naczelnik Wydziału Inwestycji Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej Jan Pacia.

Sercem szpitala stanie się nowy, pięciokondygnacyjny budynek, którego architektura będzie harmonizować z istniejącym otoczeniem, o powierzchni użytkowej 4.658,9 m² i kubaturze 13.500 671 m³. W jego przyziemiu znajdują się pomieszczenia techniczne, zakład terapii izotopowej, podręczna sterylizacja, sala odpraw lekarskich, pracownia rezonansu magnetycznego. Na parterze zlokalizowany zostanie zakład diagnostyki obrazowej z pracownią RTG, dwoma pracownikami tomografii komputerowej, pracownią mammografii, pracownią biopsji stereotaktycznej, pracownikami USG. Znajdzie się tam też izba przyjęć wraz z pomieszczeniem rejestracji oraz pomieszczenia towarzyszące. Pierwsze i drugie piętro zajmą oddziały łóżkowe z salami trzyosobowymi i izolatkami, na trzecim umieszczony zostanie blok operacyjny z czterema salami operacyjnymi i z salą wybudzeń. Na poddaszu zlokalizowane zostaną urządzenia techniczne obsługujące budynek.

Budynek zaprojektowano w konstrukcji szkieletowo-ścianowej, przekryty będzie drewnianą więźbą kratownicową i pokryty blachą cynkowo-tytanową. Nowy pawilon będzie skomunikowany łącznikami z już istniejącymi. Od strony wschodniej jednokondygnacyjny łącznik poprowadzi do budynku przychodni, a drugi łącznik nadziemny połączy budynek przychodni z budynkiem laboratorium. Od strony zachodniej zaprojektowano łącznik dwukondygnacyjny z poziomu przyziemia i parteru prowadzący do bu-

dyndu głównego szpitala, zlokalizowany w miejscu starej kotłowni, która zostanie do końca rozebrana (już jest rozebrana w części nadziemnej – przyp. red.).

Przebudowana zostanie strefa wejścia do szpitala. Istniejąca parterowa przybudówka, wykonana w końcu XX w., zostanie rozebrana. W jej miejscu została zaprojektowana rampa podjazdowa oraz chodniki. W istniejącym zabudowanym budynku przylegającym do przybudówki, w którym mieścić się będzie kawiarnia i sklepik, nie przewiduje się istotnych zmian, poza usunięciem ścianek działowych. Budynek portierni zostanie bez zmian.

Warto pamiętać, że zabudowania szpitalne są wpisane do rejestru zabytków, stąd wiele wymogów wobec projektantów i wykonawców dla zachowania historycznego charakteru obiektu. Zachowane zostaną na przykład detale elewacji, wielkość i kształt otworów okiennych z pierwotnym podziałem kwater, stolarki drzwiowej z przeszkleniami, kutymi kratami i nadświetlami. Utrzymana zostanie kolorystyka budynku (biała), zachowane i wyremontowane zostanie ogrodzenie zespołu szpitala.

Nowe obiekty gabarytami i formą muszą nawiązywać do istniejącej zabudowy, a wysokość nowej nie może przekroczyć wysokości istniejących budynków. Cały teren szpitala może być zabudowany tylko do 50 proc. powierzchni, a minimalna wielkość powierzchni biologicznie czynnej to 30 proc. całej powierzchni. Rośliny będące w kolizji z planowaną inwestycją zostaną usunięte lub przesadzone według projektu opracowanego przez specjalistów.

Przebudowane zostaną drogi i parkingi. Istniejące 58 miejsc postojowych uzupełni 68 nowych, co da w sumie 120 miejsc do parkowania.

Konieczne będzie też wyburzenie wtórnej rozbudowy budynku głównego, budynku gospodarczego i niecki basenu. W nowym fundamencie zamontowany zostanie zbiornik wody i ciepłego tlenu. Wykonana zostanie instalacja fotowoltaiczna oraz cały system zabezpieczający szpital przed pożarem, zamontowana zostanie poczta pneumatyczna.

Projekt przygotowało konsorcjum firm Proj-przem-projekt z Bydgoszczy.

Znaczącym elementem inwestycji jest zakup wyposażenia i aparatury medycznej. W ramach unowocześnienia diagnostycznej aparatury medycznej planuje się np. zakup – systemu hybrydowego SPECT/CT, rentgenowskiego tomografu komputerowego, rezonansu magnetycznego o natężeniu pola magnetycznego minimum 3T. Zakres projektu obejmuje także zakup sprzętu medycznego do Centralnej Sterylizacji w szpitalu przy ul. Wypiańskiego 21. Umożliwi to przejście wszystkich procedur sterylizacyjnych w zakresie działalności szpitala we wszystkich jego lokalizacjach. W szpitalu przy ul. Wyzwolenia 18 powstanie mała sterylizatornia, która podlegać będzie Kierownikowi Centralnej Sterylizacji, realizująca wyłącznie procedury małe dla prowadzonej działalności ambulatoryjnej szpitala onkologicznego oraz ewentualnych przypadków nagłych (tzw. citowych).

Katarzyna Kucybała

KOMOROWICKI JARMARK BOŻONARODZENIOWY

W sobotę 22 grudnia na placu Józefa Niemczyka w Komorowicach Krakowskich po raz pierwszy zostanie zorganizowany Komorowicki Jarmark Bożonarodzeniowy. Rozpocznie się o godzinie 14.30, zakończenie imprezy przewidziano na godzinę 21.00.

Wydarzenie to wspólna inicjatywa Rady Osiedla Komorowice Krakowskie i Stowarzyszenia Komorowice przy współpracy z Miejskim Domem Kultury i Urzędem Miejskim w Bielsku-Białej.

Na scenie odbędą się występy grup artystycznych MDK i amatorskich zespołów, oczywiście w świątecz-

nych aranżacjach. Wystąpią m.in. zespoły: Pinokio, Kontrasty, Drewniane Żaby, Harpago, kwartet gitarzysty Tomasza Madzi, półfinalisty programu Must Be The Music oraz Anna Mysłajek z zespołem.

Na placu odbędzie się kiermasz rękodzieła. Nie zabraknie pysznego jedzenia oraz rozgrzewającego grzańca. Dla dzieci przewidziano warsztaty tworzenia czekoladek oraz spotkanie ze Świętym Mikołajem. Zaplanowano także pokaz wypalania raku – ceramiki wypalanej w niekontrolowanej temperaturze w żywym ogniu. Odbędzie się także symboliczne zapalenie świec na choince.

Wydarzenie na FB: <https://www.facebook.com/events/343636149702631/>
Więcej szczegółów na stronie internetowej www.komorowice.pl.

Projekt *Nowoczesna baza Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej* jest dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie z 24 lipca 2018 r.

Całkowita wartość projektu wynosi ok. 101 mln zł, a wartość dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego to ok. 76 mln zł, co stanowi 85 proc. kosztów kwalifikowanych tej inwestycji. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji został określony na koniec listopada 2020 r.

Nagroda Prezydenta Miasta Bielska-Białej w Dziedzinie Kultury i Sztuki IKARY 2018

12 stycznia o godz. 17.00 w Bielskim Centrum Kultury artyści otrzymają Ikar 2018. Nagrody Prezydenta Miasta Bielska-Białej w Dziedzinie Kultury i Sztuki Ikar są wręczane od 1993 roku w dwóch kategoriach: – za szczególne osiągnięcia kulturalne w roku kalendarzowym – za wybitną dotychczasową działalność.

Prezydent miasta przyznaje też honorowy dyplom Dobrodzieja Kultury szczególnie zaangażowanym w sprawy kultury mecenasom i sponsorom. O nagrodę prezydenta miasta ubiegać się mogą osoby mieszkające w Bielsku-Białej oraz artyści, których działalność lub twórczość pozostaje w związku z naszym miastem.

Ikary zostaną przyznane po raz 26.

Po uroczystości wręczenia Ikarów 2018 o godz. 18.00 rozpocznie się koncert *Soliści Studia Accantus śpiewają przeboje ABBY*. Obok wokalistów bardzo popularnego Studia Accantus wystąpi Orkiestra Symfoniczna im. Karola Namysłowskiego w Zamościu pod dyrekcją Tadeusza Wicherka. Największe przeboje ABBY w oryginalnych symfonicznych opracowaniach zaśpiewają: Sylwia Banasik, Paulina Grochowska, Wiktor Korsza i Paweł Skiba. Bilety na koncert można nabyć w Bielskim Centrum Kultury.

TRZY KROKI DO MISTRZOSTW U-20

W przyszłym roku odbędą się u nas Mistrzostwa Świata FIFA U-20. Bielsko-Biała będzie jednym z 6 miast goszczących najlepszych młodych piłkarzy świata do lat 20, obok Bydgoszczy, Gdyni, Łodzi, Lublina i Tychów. Zmagania piłkarzy trwać będą od 23 maja do 15 czerwca 2019 roku. Nasze miasto ma już doświadczenie w przygotowaniu międzyrajstwowych meczów, ponieważ w tym roku na Stadionie Miejskim przy ul. Żywieckiej rozegrano dwa takie spotkania – 22 marca Polska – Anglia i 19 listopada Polska – Ukraina.

Mistrzostwa Świata FIFA U-20 jest są najważniejszymi rozgrywkami młodych piłkarzy na świecie, zawody mają opinię prawdziwej fabryki talentów. Dotychczas blisko 700 piłkarzy, którzy wystąpili w młodzieżowym mundialu, w późniejszym etapie swojej kariery wzięło udział w seniorskich mistrzostwach świata. Wśród najbardziej znanych zawodników, którzy zagrali w Mistrzostwach Świata FIFA U-20 są m.in. Sergio Agüero, Lionel Messi czy Diego Maradona.

Przedsmak światowych mistrzostw kibice z Podbeskidzia mieli już 22 marca tego roku, kiedy to reprezentanci Polski do lat 20 zmierzali się z reprezentacją Anglii – w ramach turnieju ośmiu narodów. Biało-czerwone trybuny, rekord frekwencji i dobra zabawa – tak wyglądał ten mecz w Bielsku-Białej, jak donosili dziennikarze krajowych rozgłośni. O tym, że było to prawdziwe święto piłki, najlepiej świadczy fakt, że na trybunach zasiadło prawie 14 tysięcy ludzi. Podczas śpiewania polskiego hymnu narodowego kibice unieśli przygotowane wcześniej kartki w górę i Stadion Miejski stał się naprawdę biało-czerwony.

Zespół angielski okazał się bardzo silnym składem, w tej drużynie wystąpiło kilku piłkarzy, którzy na co dzień grają w Premier League. Na murawie pojawił się Sam Field, defensywny pomocnik West Bromwich Albion, który – o czym warto wiedzieć – wygrzył ze składu Grzegorza Krychowiaka. Mecz – chociaż przegrany przez naszą reprezentację 0:1 – na długo zapisze się w pamięci widzów wspaniałą atmosferą spotkania.

Organizację meczu chwalił wszyscy.

– Chciałbym podziękować za warunki, jaki nam tu stworzono. Ci młodzi zawodnicy rzadko mają okazję grać przy takim wsparciu kibiców i w takiej atmosferze. Był to dla nas wielki przywilej. Stadion z nowoczesnymi szatniami jest świetny – mówił trener Anglików Keith Downing.

Przedstawiciele FIFA wysoko ocenili imprezę, która była pierwszym poważnym krokiem ku organizacji meczów Mistrzostwa Świata FIFA U-20 2019 w Bielsku-Białej. Później odbyło się wiele spotkań, podczas których prezydent i miejscy urzędnicy zabiegali o przyznanie nam prawa organizacji rozgrywek najlepszych młodych piłkarzy.

Kolejnym i chyba najważniejszym krokiem na drodze przygotowań Bielska-Białej do przyszłorocznych mistrzostw była specjalna inspek-

cja Stadionu Miejskiego i innych obiektów sportowych w naszym mieście, przeprowadzona 13 i 14 września przez przedstawiciela FIFA w towarzystwie Lokalnego Komitetu Organizacyjnego przy Polskim Związku Piłki Nożnej. Pod lupą delegacji FIFA oraz PZPN znalazły się jednak nie tylko stadion przy ulicy Rychlińskiego 21 oraz centra treningowe, ale również hotele, w których będą przebywać reprezentacje poszczególnych krajów w trakcie przyszłorocznego mundialu. Inspekcja miała charakter kompleksowy, do Bielska-Białej przyjechali zarówno specjaliści od bezpieczeństwa, marketingu, mediów czy sprzedaży biletów, jak również eksperci od transmisji telewizyjnych czy stanu murawy. Wszyscy orzekli, że w Bielsku-Białej mogą być rozgrywane mecze Mistrzostw Świata FIFA U-20.

19 listopada przyszło potwierdzenie tej opinii – na Stadionie Miejskim rozegrano został mecz towarzyski U-20 reprezentacji Polski z drużyną Ukrainy. Tym razem nie było już takiej frekwencji, jak podczas marcowego meczu kadry U-20 z Anglią, ale nie zabrakło emocji. Spotkanie zadowoliło 4.428 fanów piłki nożnej, w tym sporą grupę mieszkających w Bielsku-Białej Ukraińców. Mecz zakończył się zwycięstwem 2:1 dla biało-czerwonych.

– Bardzo się cieszymy, że zakończyliśmy rok zwycięstwem. Wygraliśmy dziś z brązowym medalistą mistrzostw Europy. Przed przerwą Ukraina miała lekką przewagę, ale w drugiej połowie zagraliśmy zdecydowanie lepiej. Wykorzystaliśmy szybkie skrzydła, dużo świeżości wprowadziły na boisko zmiany – cieszył się po listopadowym spotkaniu trener Polaków Jacek Magiera.

Mistrzostwach Świata FIFA U-20 to drugie – po mundialu – pod względem rangi rozgrywki drużyn narodowych pod egidą FIFA. W przyszłym roku wystąpią w nich 24 zespoły z całego świata. Dotychczas prawo gry zapewniło sobie 6 krajów europejskich: Polska (gospodarz), Włochy, Portugalia, Ukraina, Francja i Norwegia, a także dwóch przedstawicieli Oceanii: Nowa Zelandia i Tahiti. Późniejsze turnieje kwalifikacyjne wyłonią po 4 uczestników mistrzostw z Azji, Afryki, Ameryki Południowej oraz Strefy CONCACAF. Na razie jest za wcześnie, aby spekulować, kto zagra w Bielsku-Białej, ostatecznie zadecyduje o tym losowanie grup, które odbędzie się w lutym przyszłego roku.

Jacek Kachel

Marcowy mecz Polska – Anglia miał rekordową widownię

Jarosław Klimaszewski z przedstawicielem FIFA Jaime'em Yarzq

Mecz Polska – Ukraina

Młodzieżowe Mistrzostwa Świata odbywają się co 2 lata od 1977 roku. Pierwszy turniej został zorganizowany w Tunezji, z kolei ostatnie trzy imprezy mistrzowskie odbyły się w Turcji (2013), Nowej Zelandii (2015) i Korei Południowej (2017). Polska natomiast będzie piątym europejskim gospodarzem mistrzostw.

TOUR DE POLOGNE 2018

Wielogodzinna transmisja w TVP Sport oraz TVP – w której oprócz relacji czysto sportowych pojawiły się akcenty dotyczące historii oraz walorów turystycznych Bielska-Białej – ale przede wszystkim dużo emocji sportowych i zwycięstwo Michała Kwiatkowskiego to wspomnienia jakie pozostaną nam po tegorocznym wyścigu Tour de Pologne. Bielsko-Biała było miastem – metą 5. etapu 75. Tour de Pologne 8 sierpnia 2018 r.

– Staliśmy się organizatorami mety etapu wyścigu w roku, w którym przypada 100. rocznica odzyskania niepodległości, w którym mija 90 lat od przeprowadzenia pierwszego wyścigu kolarskiego Dookoła Polski w 1928 r. i w którym przypada jubileusz 25-lecia organizacji Tour de Pologne przez wicemistrza olimpijskiego z Moskwy Czesława Langa – mówił w trakcie przygotowań do wyścigu naczelnik Wydziału Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej Ryszard Radwan

8 sierpnia w Bielsku-Białej królowało kolarstwo. Były wielkie emocje, tłumy widzów, zmagania zawodowych kolarzy uczestniczących w tym jednym z największych na świecie wyścigów kolarskich oraz zmagania adeptów kolarstwa w młodych wyścigach przygotowanych dla nich po tej samej trasie, co Tour de Pologne. W nagrodę dla wszystkich 5. etap 75. Tour de Pologne wygrał nasz czołowy kolarz Michał Kwiatkowski z Team Sky.

Przygotowania do 75. Tour de Pologne trwały w Bielsku-Białej niemal od początku ro-

ku. O rozmachu tego sportowego przedsięwzięcia dobitnie świadczy choćby fakt, że infrastrukturę mety 5. etapu przywiozło do Bielska-Białej 20 tirów, a ponad 250 osób zabezpieczało w mieście trasę wyścigu.

5. etap Tour de Pologne rozpoczął się przy Kopalni Soli Wieliczka, a zakończył właśnie w Bielsku-Białej. Pofalowana trasa wyścigu sprzyjała ucieczkom. Michał Kwiatkowski, który pierwszy zameldował się na mecie (ustawionej w al. Armii Krajowej obok ZIAD S.A.), nie miał łatwego zadania. Wszystkie na finiszu rozstrzygnęły ułamki sekund.

Wszystkie Górskie Premie Tauron padły łupem lidera tej klasyfikacji – Słoweńca Jana Tratnika z grupy CCC-Sprandi Polkowice, który wygrał premie górskie w Hucisku, Rychwałdzie i na Przełęczy Przegibek. Słoweńiec triumfował także na jednej Lotnej Premii Lotto w Bielsku-Białej; wcześniejsza lotna premia w Międzybrodziu Bialskim została zdobyta przez lidera tej klasyfikacji Jenthe Biermansa z grupy Katusha Alpecin. Na ul. Górskiej stworzona została specjalna lotna premia z okazji 100-lecia działalności Polskiego Czerwonego Krzyża. Transmisję telewizyjną finiszu 5. etapu 75. Tour de Pologne obejrzało ponad milion widzów.

Wyścig w Bielsku-Białej był okazją do świetnej zabawy. Na terenie ZIAD zostały ustawione foodtracki oraz dmuchańce dla dzieci, a także liczne stoiska sponsorów, którzy zorganizowali gry i zabawy dla najmłodszych.

Jacek Kachel

Czesław Lang

Zwycięzca 5. etapu Michał Kwiatkowski

Festiwalowa ekspozycja w BWA

Jeden z serii festiwalowych wernisaży

SZTUKI PLASTYCZNE NA BOGATO

Rozmowa z dyrektorką Galerii Bielskiej BWA i kuratorką 4. Bielskiego Festiwalu Sztuk Wizualnych Agatą Smalcerz

4. Bielski Festiwal Sztuk Wizualnych, który trwał od końca czerwca do końca wakacji, był wyjątkowo bogaty. Kto brał w nim udział?

Wzięli w nim udział niemal wszyscy tworzący artyści z naszego terenu – Bielska-Białej i okolic. Oczywiście ci, którzy odpowiedzieli na nasze zaproszenie. Parę osób nie wzięło udziału w festiwalu, ale zaproszenie skierowaliśmy do wszystkich, bo założeniem tej imprezy jest zaprezentowanie potencjału naszego regionu, całej materii lokalnej twórczości plastycznej. I myślę, że to założenie udało się spełnić z pozytywnym efektem. Festiwal potwierdził, że jest to środowisko bardzo bogate, otwarte na nowości, ale też pielęgnowane tradycje. Fakt, że wśród nadesłanych na wystawę prac nad wszystkimi innymi dziedzinami sztukami górowało malarstwo, świadczy o tym, że jednak ten tradycyjny sposób wypowiedzi jest najbliższy naszym artystom, że ta najstarsza dziedzina sztuki jest ciągle żywa i ważna. Znajduje to też odzwierciedlenie w gustach widzów. Widzowie są przyzwyczajeni do obrazowania na płótnie, które jest może najbardziej przemawiające, ale to nie znaczy, że nie było innych dziedzin na festiwalu.

Właściwie nie było takich, których by nasi artyści nie zaproponowali, łącznie z najnowszymi, z wykorzystaniem nowych technologii. Artyści tworzą w różnych technikach i są też zróżnicowani pokoleniowo, bo mamy i 20-latków, i 80-latków. Niczym nieograniczona była też wolność twórców w zakresie tematów. Nam, organizatorom festiwalu, pozostało zestawić te różnorodne prace w ciekawe konfiguracje, oddziałujące wzajemnie na siebie.

Każdy artysta mógł zaproponować tylko jedno dzieło powstałe w ciągu ostatnich czterech lat, a wyborcu dokonywał sam. Czy w trakcie napływa-

nia prac zdarzały się zachwyty, a może rozczarowania?

Prace napływały stopniowo, oczywiście najwięcej w ostatnim dniu terminu zgłoszeń. Już przy pierwszym oglądzie zaskoczyła mnie mała liczba dzieł odwołujących się do bieżących wydarzeń, do tragedii, które przeżywa dzisiejszy świat – na przykład problemu uchodźców, przemieszczania się kultur. To widać na wielu innych wystawach w Polsce, a u nas jest inaczej. Artyści wybrali prace o tematyce ogólnoludzkiej, egzystencjalnej, przedstawiające ich światy, emocje związane z przeżywaniem prywatności. W latach komunizmu to się nazywało ucieczką od rzeczywistości, eskapizmem. Teraz znów obserwuje się dystansowanie do rzeczywistości, artystom nie jest łatwo opowiedzieć się po jakiejś konkretnej stronie, zdecydowanie tego unikają. Sporo było prac odwołujących się do natury. I to był chyba nurt najbardziej zaangażowany, dostrzegający aktualne problemy ekologii, niszczenia środowiska. W mojej ocenie artyści wybrali na ten festiwal swoje najlepsze prace, stąd poziom wystaw był wysoki.

Festiwal nie zakładał jednego wspólnego tematu, choć taka koncepcja pojawiała się w różnych dyskusjach.

Artyści nie lubią narzucania tematu. Trudno by też było taki temat odnieść do wszystkich dziedzin – np. ceramika na temat, tkanina na temat...? Siłą naszego festiwalu jest jego otwartość i dostępność, pełna demokracja. Może bardziej niż na tematyce chciałyby się skupić na poszerzeniu festiwalu, by on się dosłownie rozlał po mieście, by prace pojawiły się w każdej kawiarni, w miejscach publicznych, by wszyscy wiedzieli, że taki festiwal trwa. Marzy mi się też to, o co też apeluje prezes oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków Mirosław Mikuszewski, aby lu-

dzie chcieli kupować obrazy naszych artystów. Stąd promocyjny charakter festiwalu i jego katalogu. Katalog zaprojektowany przez Krzysztofa Morcinka promuje artystów, informuje, jak bezpośrednio skontaktować się z każdym z nich.

Prezentacje festiwalowe, które odbyły się w kilku punktach miasta – w tym oczywiście na obu piętrach Galerii Bielskiej BWA głównego organizatora, ale też w Galerii Fotografii B&B, w Starej Fabryce Muzeum – Historycznym w Bielsku-Białej, w Galerii PPP prowadzonej przez oddział ZPAP, a nawet w górskich schroniskach – uatrakcyjnił konkurs o Nagrodę Prezydenta Miasta.

Nie wszyscy artyści biorący udział w festiwalu, wzięli udział w konkursie, np. członkowie jury zrobić tego nie mogli. Nagrody dotyczą konkretnych prac, ale zawsze są jakimś podsumowaniem twórczości danego artysty, patrzymy szerzej na jego dotychczasowe dokonania. Teresa Sztwiertnia, która dostała główną nagrodę prezydenta miasta Jacka Krywulcia, zgłosiła bardzo ciekawą i różniącą się tematycznie od pozostałych

Wystawa w Starej Fabryce

Performans Agnieszki Gołaszewskiej i Mikołaja Czechowskiego Metazone Travel

pracę. Obraz *Obrona cywilna* był podbudowany jej dotychczasową działalnością. To artystka bardzo świadoma swoje misji, swojej twórczości, zawierająca w swoich pracach głębokie treści. Drugą nagrodę – sponsora – chcieliśmy przyznać artyście spoza Bielska-Białej. Stąd wybór artystki mieszkającej w Chybiu, a pracującej w Bielsku-Białej, Krystyny Nikiel. Jej twórczość, bardzo interesująca, nakierowana jest na człowieka. Portrety, które rysuje, pozwalają wejść w świat drugiego człowieka, to taka próba nawiązania z nim kontaktu. Zostały też przyznane cztery nagrody instytucji uczestniczących w festiwalu – w postaci zaproszenia do wystaw indywidualnych. Były to już decyzje poszczególnych ich szefów i tak ciekawie się złożyło, że zostały docenione dziedziny inne niż malarstwo – dwie osoby fotografujące i artystka pracująca z tkaniną. Cieszę się, że doceniony został Piotr Wisła, który działa już wiele lat, robi ciekawe projekty graficzne, a został nagrodzony akurat za malarstwo, będące dla niego odskocznią od projektowania. Projekt znaku graficznego 4. Festiwalu jest jego autorstwa.

Poszerzeniem tradycyjnej przestrzeni wystawieniowej i początkiem założonego rozlewania się festiwalu było zorganizowanie festiwalowych wystaw w górach, bo mamy przecież góry w granicach miasta.

Wystawy zorganizowaliśmy w schronisku na Dębówcu, gdzie ekspozycję *Etno* zaprezentowała Beata Bojda, i w budynku górnej stacji kolejki na Szyndzielnię, gdzie zaprezentowało się Bielskie Towarzystwo Fotograficzne. To dzięki Lokalnej Organizacji Turystycznej, której członkami jest i nasza galeria oraz miejska spółka ZIAD, gospodarz kolejki, ruszyliśmy w góry. Być może w przyszłości znajdziemy więcej takich partnerów. To było bardzo korzystne połączenie sztuki i turystyki, bo turysta mógł się spotkać z dziełem sztuki niemal na szlaku, a dla artystów była to świetna promocja.

Ciekawe okazały się propozycje wydarzeń towarzyszących wystawom.

Niezłą gratką była możliwość odwiedzenia pracowni artystów, miejsc na co dzień niedostępnych dla publicz-

ności. Cały dzień można było spędzić na wędrowce z jednej pracowni do drugiej, poznawać różne dziedziny sztuki plastycznej, różne techniki. Rozpoczęliśmy od wizyty u malarki Tamary Berdowskiej i rzeźbiarza Leszka Oprządka, artystów wywodzących się ze środowiska krakowskiego i mocno z nim nadal związanych. Opowiadali o tajnikach swoich warsztatów, bardzo odmiennych sposobach tworzenia, poszukiwaniu tematów. Zaprosili nas do pracowni, która jest takim miejscem pośrednim pomiędzy pracownią a galerią wystawienniczą. To taka pracownia, w której nowy obraz czy rzeźbę odkrywają po raz pierwszy w nowej przestrzeni. Stamtąd prace wyjeżdżają w świat i tam wracają po wystawach. Bardzo klimatycznie było w magicznej pracowni Sowa Studio Izabeli Ewy Ołdak, której misją jest zachęcanie publiczności do uprawiania sztuki. Goście mogli spróbować swoich sił przy kolorowaniu tekturowych sów. Do swego ceramicznego królestwa zaprosił nas Remigiusz Gryt, spore wrażenie na zwiedzających zrobiła wizyta w galerii Bo Jaroszk.

Czy możemy liczyć na kontynuację festiwalu? Zostanie zachowany cykl czteroletni?

Tak. Ze współorganizatorami – którymi są Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej, Związek Polskich Artystów Plastyków oraz Fundacja Centrum Fotografii – uzgodniliśmy, że będzie to wydarzenie w cyklu quadriennale, czyli co cztery lata.

Katarzyna Kucybała

Teresa Sztwiertnia przy swojej nagrodzonej pracy

Wystawa w galerii To Tu

Dyskusja Artyści regionu i ich postawy wobec rzeczywistości, od lewej: Ada Piekarska, prof. Michał Kliś, Dariusz Fodczuk i Teresa Sztwiertnia

Dzień otwartych pracowni – wizyta w pracowni Remigiusza Gryta

JESIEŃ, JAZZ I TOMASZ STAŃKO

Tegoroczna, 16. Jazzowa Jesień w Bielsku-Białej po raz pierwszy odbyła się bez Tomasza Stańki. Światowej sławy trębacz, dyrektor artystyczny bielskiego festiwalu – odszedł w lipcu tego roku po krótkiej chorobie. Zdążył jeszcze przygotować program tegorocznej Jazzowej Jesieni w Bielsku-Białej, która nosi teraz jego imię.

14 listopada – dzień przed inauguracją festiwalu – Rada Miejska nadała Tomaszowi Stańce tytuł Honorowego Obywatela Bielska-Białej. 15 listopada, po inauguracyjnym koncercie 16. JJ, w którym wystąpili saksofonista John Surman i pianista Vagleik Storaas, w holu Bielskiego Centrum Kultury odbyła się uroczystość odsłonięcia popiersia Tomasza Stańki autorstwa Bronisława Krzysztofa.

Było mnóstwo dobrej muzyki i wspaniała atmosfera, a duch T. Stańki z pewnością obecny był na scenie BCK podczas wszystkich koncertów Jazzowej Jesieni, o czym zapewniała córka artysty – Anna Stańko.

Tomasz Stańko

zdjęcia:
Lucjusz Cykarski

Na zdjęciach:
1. Bronisław Krzysztof i Anna Stańko przy popiersiach Tomasza Stańki i H.M. Góreckiego (oba autorstwa B. Krzysztofa)
2., 3. Dave Douglas Uplift
4. John Surman i Vagleik Storaas
5., 6. Jazz Band Młymarski – Masecki
7. Florian Weeber Quartet
8. Bill Frisell Solo
9., 10. Wolfgang Muthspiel Chamber Trio
11., 12. Eddie Palmieri Afro-Caribbean Jazz Sextet
13. Dejan Trezic z FWQ

Jacek Balicki, miłośnik i znawca pojazdów zabytkowych, od lat zajmuje się ich renowacją. Prowadzi Muzeum Motoryzacji i organizuje – wraz z rodziną – coroczny Beskidzki Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych, który w tym roku miał już 41. edycję. Sam też staruje w rajdach Mistrzostw Polski w swojej kategorii wiekowej (POST 45).

MUZEUM NA KÓŁKACH TO JEGO ŻYCIE

Jak wygląda dzień Jacka Balickiego?

Wstaję nie tak wcześnie, ale staram się pozalać jeszcze wszystko przed przyjściem do pracy, w warsztacie jestem około godz. 10.00, 11.00 i siedzę do 17.00, nawet do 19.00. I dłużej. To jest takie zmuszone długi – dopasowywanie, dorabianie, użeranie się z elementami, których nie ma, które trzeba dorobić, znaleźć. Gdy przychodzą goście, oprowadzam ich po muzeum. W weekendy muzeum jest otwarte dla zwiedzających, w tygodniu przyjmujemy wycieczki wcześniej umówione. Mamy sporo odwiedzin, dziś właśnie czekam na harcerzy. Przyjdą duże grupy 50-osobowe. **Co dziś mamy w naszym muzeum?**

Mamy tu 21 samochodów aktywnych członków klubu. Jest Aston Martin, auto naprawdę ładne, który w zeszłym roku startowało w rajdzie Mille Miglia, dwa lata temu w Mille Miglia japońskim, ale też w Patagonii. Drugi samochód to Daimler, rządowy siedmiomiejscowy, a ten obok to polski Fiat 518 produkowany krótko przed wojną dla wyższych urzędników państwowych. W 1939 r. większość tych aut wyjechała z rządem, ten się zachował i jeździł po wojnie w Krakowie jako taksówka. W tej chwili jest ich w Polsce pięć sztuk, z czego trzy były u nas remontowane. Kolejny, Chrysler, to typowo

wo amerykański samochód spacerowy, dwumiejscowy z miejscem dla teściowej z tyłu w bagażniku – silnik 3,5 l, jedzie się tym bardzo przyjemnie. Obok jest Chevrolet Corwetta z 1969 r., dwa Fiaty 508, syrenki, warszawy i moja ukocha myszka, czyli Fiat 500 Topolino, biały, dwumiejscowy, idealny na nasze tereny, bo z góry to jedzie, a pod górę też spokojnie daje radę. Tę Topolinę obiecałem córce na osiemnastkę, dostała ją kilka lat później. Remont był trudny, bo do tego małego autka nic nie pasuje. Ale córka nie chciała nim jeździć, bo podobno ją rowery wyprzedzały. Czasem jedziemy nim z żoną na jakiś pokaz. Mamy też parę motocykli, stare radia, aparaty fotograficzne.

Chcemy w muzeum jeszcze wyeksponować nasze pamiątkowe kafelki, które robi z okazji każdego naszego rajdu od 21 lat zakład Pilcha z Jasienicy. Jesteśmy jedynym klubem, który ma takie kafelki rajdowe. Mamy też na placu wagony tramwajowe, a w garażu zamknięte przedwojenne. Są w stanie opłakanym, bo pełniły rolę altanek na działkach. Należą do miasta i mają być remontowane; taki remont kosztuje naprawdę duże pieniądze.

Które auta budzą największy zachwyt zwiedzających?

Zawsze te przedwojenne, a paniom podoba się czerwony Fiat 1200 Spider Pininfarina. Takim jechała Anna German, gdy miała wypadek we Włoszech, w 1967 r. Robi wrażenie, gdy wyjeżdżamy z żoną na niedzielny spacer, ludzie oglądają się za nami.

Dbaj pan o te samochody, które stoją w muzeum. Czy przyjmuje też zlecenia od innych posiadaczy zabytków?

Tak, ale już jedynie od stałych kontrahentów. Pracujemy tylko we dwójkę, a trzeba też już myśleć o emeryturze. Mamy trzech stałych kolekcjonerów. Albo serwisujemy ich stojące w muzeum auta albo remontujemy, gdy kupią coś nowego, jako kolejny eksponat muzealny. Ludzie mają dziś już naprawdę piękne kolekcje, jakich nie ma nawet na Zachodzie. Mówię o naszym terenie i Małopolsce. Są członkami naszego klubu. Mamy 1.300 członków, z tym że 90 proc. to osoby, które zapisują się do Automobilklubu, aby uzyskać zniżki na ubezpieczenie aut 25-letnich. Takich czynnych, działających członków w klubie mamy 50, 60 osób.

Zabytkowe samochody nam się odmładzają.

Lata biegną i dziś samochody 25-letnie są często w normalnym użytkowaniu, niektóre są już wyposażone w elektronikę. Przy czym autem zabytkowym jest dziś auto 30-letnie. Na rajdach jest zwykle tylko po kilka samochodów przedwojennych. Wyjątkowo

Konkurs motoryzacyjnej elegancji na placu Ratuszowym

GEN. STANISŁAW MACZEK I JEGO ŻOŁNIERZE W BIELSKU

Kultywując pamięć o 1 Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka – jednostce polskich sił zbrojnych na zachodzie, która zapisała piękne karty historii od lądowania w Normandii w 1944 r. po walki w Holandii, Belgii oraz Niemczech – Beskidzkie Stowarzyszenie Maczkowców postanowiło przypomnieć bielszczanom wydarzenia mające miejsce w Bielsku przed 80 laty, a związane z postacią S. Maczka i jego żołnierzy.

Ówczesna 10 Brygada Kawalerii – która później stała się załóżką słynnej 1 Dywizji Pancerniej – w 1938 roku była jednostką kawaleryjską tylko z nazwy i tradycji – czytamy w dedykowanej żołnierzom gen. Maczka książce Jerzego Majki 10 Brygada Kawalerii na Śląsku Cieszyńskim. I dalej: Faktycznie była najnowszą, pierwszą w Wojsku Polskim wielką jednostką całkowicie zmotoryzowaną. Nazwana ją brygadą motorową lub ze względu na niewielki komponent pancerny – „brygadą pancerno-motorową”. Sformowano ją wiosną 1937 r. w reakcji na zbrojenia sąsiadów, a zwłaszcza

szybki rozwój formacji pancernych i zmotoryzowanych w Niemczech i ZSRR.

Do Bielska 10 BK przyjechała 16 października 1938 r. z Zaolzia – żołnierzy rozlokowano w Starym Bielsku, Jasienicy, Jaworzu, Dziedzicach i Mikuszowicach; dowództwo rezydowało w hotelu Prezydent, a kwatera główna mieściła się w koszarach artylerii w Bielsku. Odbywało się szkolenie wojskowe, które ułatwiała duża liczba samochodów i motocykli, a utrudniały problemy z dyscypliną, dlatego wydano rozkaz zabraniający żołnierzom jeżdżenia na przyczepach kuchennych, na samochodach ciężarowych w postawie stojącej oraz śpiewania podczas przejazdu przez miasto.

31 października – właśnie w Bielsku – dowództwo nad brygadą objął oficer piechoty pułkownik dyplomowany Stanisław Maczek. *Mocno zbudowany piechur, któremu ani w głowie były szwależerskie fasony i grymasy, miał natomiast za sobą studia filozofii na uniwersytecie lwowskim, a poza tym oczywiście dyplom Wyższej Szkoły Wojskowej i bardzo bogatą przeszłość żołnierską – scharakteryzował nowego dowódcę szef sztabu 10 BK mjr dypl. Franciszek Skibiński w książce J. Majki.*

ciąg dalszy na str. 24

kiem jest nasz rajd beskidzki, bo tak jakoś się przyjęło, że przyjeżdżają to najstarsze autka. W tym roku było 13 przedwojennych, w drugiej klasie, też słabo obsadzanej, w tym roku było 25 aut, a najmniej było tych produkowanych po 1970 r.

Często startuje pan w rajdach?

W tym roku jeździliśmy często na rajdy, w poprzednich latach 4-, 5-krotnie, a wcześniej rzadziej. To duży wysiłek, również finansowy. Byliśmy sportowym Fiatem 1200 Spider Pininfarina, mamy go od trzech lat. Ostatecznie wyłądownałem na III miejscu w klasyfikacji POST 45 pojazdów zabytkowych do roku 1960 w klasyfikacji mistrzostw Polski. Drużynowo nasz Beskidzki Automobilklub Sekcja Pojazdów Zabytkowych zdobył I miejsce mistrzostw Polski w tym roku.

Kiedy Pana przygoda z motoryzacją się zaczęła?

Gdy byłem uczniem, jeździłem starym motocyklem, potem przez dwa lata jeździłem dekwką (nazwa samochodu DKW – przyp. red.). To ona zaszczepiła we mnie chęć posiadania czegoś innego niż syrenki czy warszawy. Już na studiach, w roku 1968, udało mi się kupić sportowe BMW z 1934 roku, którym jeździłem 37 lat. Nowymi autami też jeździłem. Po studiach na politechnice pracowałem najpierw w Skoczowie, potem w Centrum Techniki (dawny Ośrodek Badawczo Rozwojowy przy Fabryce Samochodów Małolitrażowych) i wówczas miałem po kolei trzy nowe małuchy, ale też i mercedesa, by na lawetach wozic weteranów szos. Koledzy z pracy też interesowali się starszymi, szlachetnymi markami, kilku je posiadało. I tak się zaczęło.

Pana pierwszy rajd?

Było to rok 1969 rok, a w 1974 r. wraz z kolegami (m.in. Jerzym Hubertem) założyłem sekcję zabytkowych pojazdów Automobilklubu Beskidzkiego. Wówczas aut zabytkowych było dużo, bo traktowane były jako użytkowe. Udało się je skrzyknąć, skupić w jednym miejscu. Wydzierżawiliśmy starą stodołę w Starym Bielsku, gdzie kwitło życie klubowe i towarzyskie. Ogrzewania tam nie było, ale była wspaniała atmosfera. Większość z nas, właścicieli tych bodaj 15 aut, ciągle przy nich dłuabala.

ciąg dalszy na str. 23

Zamieszczone w książce Jerzego Majki 10 Brygada Kawalerii na Śląsku Cieszyńskim zdjęcia z defilady 11 listopada 1938 r. w Bielsku pochodzą m.in. ze zbiorów ppłk. Emila Slatyńskiego. Oficer ten był dowódcą 10 Pułku Strzelców Konnych stacjonującego w okresie międzywojennym w Łańcucie, kawalerem Orderu Wojennego Virtuti Militari 5 klasy, trzykrotnie odznaczonym Krzyżem Walecznych za wojnę polsko-bolszewicką i tyle samo razy za męstwo i wybitne dowodzenie pułkiem we wrześniu 1939 r. Po wojnie wyjechał do Argentyny i zmarł tam samotnie w 1956 roku. Rodzina przez lata poszukiwała miejsca pochówku pułkownika, odnalazła jego grób w Rio Grande. Archiwalne zdjęcia wróciły po latach do Bielska-Białej właśnie z Argentyny.

Koncert inauguracyjny FKP

NA 100-LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

W dniach 5-7 października trwał 23. Festiwal Kompozytorów Polskich im. Henryka Mikołaja Góreckiego, odbywał się w tym roku pod hasłem 100-lecia odzyskania przez nasz kraj niepodległości.

Igor Herbut, Grażyna Auguścik, Sebastian Karpiel-Bulecka i dyrygent Adam Sztaba

Kevin Kenner i Marek Wroniszewski

Koncert Przenikanie

Sebastian Karpiel-Bulecka

Program festiwalu wypełniły utwory przywołujące twórczość wybranych kompozytorów polskich: patrona naszego festiwalu – Henryka Mikołaja Góreckiego, którego kompozycji nie zabrakło na żadnej z edycji FKP, a także Fryderyka Chopina, Jana Ignacego Paderewskiego, Mieczysława Karłowicza, Witolda Lutosławskiego, Wojciecha Kilara, Stanisława Moniuszki.

Festiwal otwierał koncert fortepianowy Ignacego Jana Paderewskiego w wykonaniu znakomitego pianisty Kevina Kennera i Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Śląskiej pod dyrekcją Marka Wroniszewskiego – najlepszego dyrygenta polskiego 10. Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach w 2017 r.. Tego dnia zabrzmiała też II Symfonia Kopernikowska Henryka Mikołaja Góreckiego. Wraz z widownią i gośćmi festiwalu wysłuchała żona profesora Góreckiego Jadwiga Górecka.

Licznych słuchaczy zgromadził koncert 6 października *Przenikanie – etno fantazje w twórczości kompozytorów polskich* – z udziałem popularnych wykonawców, takich jak: Atom String Quartet, Neo-Quartet, Kapela Maliszów, Sebastian Karpiel-Bulecka, Igor Herbut, Grażyna Auguścik, Jan Smoczyński, Michał Barański, Janusz Olejniczak; którzy wspólnie pod kierunkiem Adama Sztaby zagrali premierowy koncert z muzyką klasyków – Chopina, Paderewskiego, Moniuszki, Tansmana, Szymanowskiego i Kilara.

7 października wystąpił wyjątkowy zespół orkiestrowy – Polska Orkiestra Sinfonia Juventus, w której grają najzdolniejsi absolwenci i studenci uczelni artystycznych, muzycy, którzy nie ukończyli 30 lat. Pod kierunkiem Mirosława Jacka Błaszyka orkiestra wykonała świetnie dwa utwory – Koncert f-moll Fryderyka Chopina z włoskim pianistą Alberto Nosè i Symfonię e-moll *Odrodzenie* Mieczysława Karłowicza.

Tradycyjnie festiwal miał też akcenty edukacyjne. Dla młodych słuchaczy w piątkowy rano koncert przygotowało Bielskie Towarzystwo Muzyczne, a wystąpili w nim pianistka Katarzyna Musiał i kwartet smyczkowy – Adam Wagner, Jacek Widera, Witold Szulakowski i Urszula Mizia. Bielska szkoła muzyczna przeprowadziła konkurs wiedzy o kompozytorach. Nagrody w tym konkursie, w którym udział wzięło 25 uczniów, wręczono przed dopołudniowym koncertem dla dzieci i młodzieży w sali bielskiej szkoły muzycznej. Utwory Ignacego Jana Paderewskiego i Fryderyka Chopina wykonali Bielska Orkiestra Festiwalowa pod kierunkiem Sławomira Chrzanowskiego oraz Katarzyna Musiał – fortepian, Joanna Korpiela-Jatkowska – śpiew.

23. Festiwal Kompozytorów Polskich odbywał się w świeżo odnowionej i przebudowanej sali koncertowej Bielskiego Centrum Kultury. Publiczność po raz pierwszy mogła zobaczyć wprowadzone zmiany – odnowiony hol, nowy balkon z dodatkową liczbą miejsc oraz nowy występ estrady. Cała inwestycja zakończy się w lutym 2019 roku, ale sala może już przyjmować artystów i widzów. kk

Gra Sinfonia Juventus, przy fortepianie Alberto Nosè

MUZEUUM NA KÓŁKACH TO JEGO ŻYCIE
– dokończenie ze str. 21

Ale wtedy to było tylko Pana hobby?

Tak. Ale gdy potem byłem dyrektorem administracyjnym w Filii Politechniki Łódzkiej, odwiedził mnie pewien Francuz, który chciał mi dać auto do renowacji i zapytał: *Dlaczego tu siedzisz? Rób to, co lubisz i umiesz!* A ponieważ posada za biurkiem nie była dla mnie szczytem marzeń, poszedłem na swoje i otworzyłem Pracownię Renowacji Pojazdów Zabytkowych. Wynająłem pomieszczenia przy placu Fabrycznym, początki nie były łatwe. Potem musiałem się przenieść na ul. Żywiecką, gdzie spędziłem 17 lat. Dziś pracownia, czyli zaplecze techniczne muzeum, mieści się obok Muzeum Motoryzacji i pomieszczeń klubowych – w budynkach zabytkowego browaru przy ul. Kazimierza Wielkiego użyczonych przez miasto. Muzeum działa tam od 2006 r.

tle innych miast, ale kto nie zdążył być w lipcu, może sobie obejrzeć zabytkowe autka podczas imprezy wrzesniowej, kiedy to organizujecie Zlot Pojazdów Zabytkowych.

Tym zajmuje się już syn, ja bywam tylko uczestnikiem. Muszę przyznać, że swoją pasją zaraziłem całą rodzinę. Żona trzyma mocną ręką sprawy organizacyjne rajdu, córka prowadzi całe biuro rajdu, syn opracowuje trasę rajdu i wszystkie próby. Cóż, dzieci wychowywały się w zabytkowych autach, więc chyba w sposób naturalny poknęły motoryzacyjnego bakcyła.

Dziękuję za rozmowę i życzę dobrego zdrowia i sił do kontynuowania tej motoryzacyjnej działalności, która Państwu daje satysfakcję, a miastu ładną i skuteczną promocję.

rozmawiała:
Katarzyna Kucybała

Bielszczanie polubili konkurs elegancji na placu Ratuszowym, wyjątkowy na

WYDARZENIE

GEN. MACZEK I JEGO ŻOŁNIERZE
W BIELSKU

– dokończenie ze str. 21

10 Brygada Kawalerii i jej dowódca zaprezentowali się bielszczanom 11 listopada 1938 r. podczas obchodzonej bardzo uroczysto 20. rocznicy odzyskania niepodległości. Po nabożeństwie odprawionym w parafialnym kościele katolickim z udziałem oficjeli na Rynku odbyło się przekazanie brygadzie broni, sprzętu i mundurów ufundowanych przez bielszczan. Uroczystości zakończyła defilada z udziałem 10 BK na ul. 3 Maja. Cytowane przez J. Majkę *Echo Beskidzkie* w nr 91 z 1938 r. tak pisało o tej paradzie: ... była to niewidziana dotychczas w Bielsku defilada, która niewątpliwie pozostawi długo niezatarte wrażenie 20 tysiącom zebranego tłumu. Po raz pierwszy bowiem miało społeczeństwo bielskie rzadką okazję oglądać defiladę oddziałów zmotoryzowanych naszej Armii.

W naszym regionie 10 BK przebywała do 25 listopada 1938 r., kiedy została przetransportowana koleją w okolice Nowego Targu.

W roku stulecia odzyskania niepodległości stowarzyszenie Maczkowców postanowiło przypomnieć tamto świętowanie. 12 i 13 października odbyło się spotkanie z Maczkowcami, ich rodzinami i sympatykami tej formacji wojskowej. Na dziedzińcu zamku Sułkowskich otwarto wystawę *100 lat broni pancernej*, którą z Żagania przywiózł płk Waldemar Kotula. W Żaganiu stacjonuje 11 Lubuska Dywizja Kawalerii Pancernej im. Króla Jana III Sobieskiego – spadkobierczyni tradycji 1 Dywizji Pancernej gen. Stanisława Maczka. Wernisażowi towarzyszyła promocja książki Jerzego Majki *10 BK na Śląsku Cieszyńskim w 1938 r.* oraz wspomnienie o działalności żołnierzy gen. S. Maczka i członków Beskidzkiego Stowarzyszenia Maczkowców w latach 1988-2018.

W spotkaniu wzięli udział m.in. prezes Zarządu Federacji Polskich Pancerniaków gen. bryg. Zbigniew Szura, gen dyw. Cezary Podlasiński ze sztabu generalnego oraz pochodzący z Bielska-Białej dowódca 10 Brygady Kawalerii Pancernej im. gen. broni Stanisława Maczka ze Świętoszowa płk dypl. Artur

Żołnierz gen. Maczka Edmund Semrau z członkiem grupy rekonstrukcyjnej

3 listopada na głównym dziedzińcu Ratusza w Edynburgu w Szkocji – w mieście, w którym po wojnie osiadł gen. Stanisław Maczek – odsłonięto wykonany z brązu pomnik przedstawiający siedzącego na ławce generała Maczka. Autorem tego pomnika jest światowej sławy rzeźbiarz, bielszczanin, Bronisław Krzysztof.

Pikoń. Gośćmi specjalnymi byli żołnierze gen. Maczka, 90-latkowie Edmund Semrau i Janusz Gołuchowski.

– Na bielskim zamku miało miejsce niezwykle spotkanie – opowiada prezes BSM James Jurczyk. – Edmund Semrau jako żołnierz 1 Pułku Pancernego wyzwał m.in. niemiecki obóz jeńiecki w Oberlangen, gdzie przebywało 1.800 dziewcząt z powstania warszawskiego. Okazało się, że na sali jest 90-letnia pani, która była w tym obozie – dodał prezes Maczkowców, który – wraz z członkami stowarzyszenia i działającą przy nim Grupą Rekonstrukcji Historycznej Breda – zorganizował to dwudniowe spotkanie.

Drugiego dnia rocznicowe uroczystości rozpoczęła msza w katedrze św. Mikołaja odprawiona przez ks. bp. Romana Pindla. Zebrani z katedry przeszli na cmentarz przy ul. Grunwaldzkiej, gdzie odbył się apel poległych. W asyście Kompanii Honorowej 10 Brygady Kawalerii Pancernej ze Świętoszowa, orkiestry 6 Brygady Powietrznodesantowej z Krakowa, reprezentacji 18 Batalionu Powietrznodesantowego z Bielska-Białej, pocztów sztandarowych jednostek wojskowych oraz szkół noszących imię generała Maczka oraz Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki, a także harcerzy z Beskidzkiego Hufca ZHP, grup rekonstrukcji historycznej i pojazdów wojskowych uczestnicy uroczystości przeszli na plac Chrobrego. Tam można było podziwiać sprzęt, umundurowanie, pojazdy wojskowe z całej Polski. Nie zabrakło także tradycyjnej wojskowej grochówki.

Agata Wolna
zdjęcia: Szymon Gąsowski

